

Saksbehandler: Svein Mathias Køhn

Referanser: KR 03/12, SKR 04/12

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
09.02.2012	Årsrapport 2011 til rådene.doc	74477

Årsrapport 2011 for de sentralkirkelige råd

Sammendrag

Årsrapporten for 2011 er utarbeidet som en oppfølging av årsplanen for 2011 (KR 23/11, MKR 06/11 og SKR 07/11). Status ved årets slutt er grunnlaget for videre planlegging i 2012, jfr. KR sak 04/12, MKR 06/12 og SKR 05/12.

Årsplanen for 2011 var utarbeidet med 8 hovedområder med delmål og tiltak. Inndelingen var basert på tildelingsingsbrevet fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet og Kirkemøtets satsingsområder for perioden 2009-2014.

Kirkemøtet 2004 vedtok at myndighet til å godkjenne rapporten fra Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd delegeres til Kirkerådet. Det vil si at Kirkerådet godkjenner årsrapporten for alle tre råd og sender den til orientering til Kirkemøtet og til departementet.

Mellomkirkelig råd bes spesielt om å konsentrere seg om følgende deler av årsrapporten:

- Mellomkirkelig råd, s. 10-11
- Hovedområde 5:
 - Pkt. 5.3: Skaperverk og Bærekraft og KRAs arbeid med miljø, forbruk og rettferd og
 - Pkt. 5.4: Sosialetiske perspektiver i samfunnsdebatten, sidene 40-41
- Hele hovedområde 7: Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR), sidene 44-50.

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd godkjenner årsrapporten om Mellomkirkelig råds virksomhet i 2011. Rapporten oversendes Kirkerådet til endelig godkjenning.

Saksorientering

Årsrapporten er lagt opp som en felles rapport for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd og blir lagt fram til godkjenning for Kirkerådet.

Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd godkjenner rapporten for sine felt før den oversendes Kirkerådet for endelig godkjenning.

Kirkemøtet behandlet tidligere årsrapporten som egen sak, mens årsrapporten for Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd ble godkjent. Fra og med Kirkemøtet 2004 har Kirkemøtet delegert til Kirkerådet å godkjenne årsrapporten fra Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd. Årsrapporten legges fram som en orienteringssak til Kirkemøtet i 2012.

Mål- og resultatstyring har vært det overordnede styringsprinsippet i staten siden midten av 1980-tallet. Dette prinsippet har Kirkerådet, som statlig forvaltningsorgan, tilpasset til sin egenart. Årsrapporten er bygget opp etter denne malen. Det er en stor utfordring å konkretisere overordnede mål slik at det gir et riktig og praktisk håndterbar fokus i styringen, og å måle, vurdere og følge opp resultater. Mål- og resultatstyring er heller ikke like egnet på alle områder og i alle situasjoner. Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har utarbeidet en veileder for dette arbeidet. Økonomiregelverket inneholder gjennomgående krav om at all styring, oppfølging, kontroll og forvaltning i staten skal tilpasses virksomhet, egenart, samt risiko og vesentlighet. I rapporten er det derfor medtatt et risikobilde ved årets slutt. Kirkerådet innførte risikostyring i årsplanarbeidet for 2009. En nærmere omtale av denne metoden er omtalt i saksdokumentet til årsplanen for 2012 (KR 04/12, MKR 06/12, SKR 04/12).

I vedlegg 3 til rapporten finnes en oversikt over de forkortelser som er benyttet i rapporten.

2011 har vært et aktivt år for de sentralkirkelige råd.

Den norske kirke har arbeidet videre med det fremtidige **forhold til staten** i lys av den politiske avtalen som ble inngått i Stortinget 10. april 2008. Direktøren oppnevnte en arbeidsgruppe som la fram en rapport i 2011 om dette. Gjennom en omfattende runde med seminarer våren 2011 ble det gitt en vesentlig opplæring og deltakelse i kirkens debatt om fremtidig organisering for rådsmedlemmer og andre.

Kirkevalget 2011 ble evaluert og en omfattende rapport ble presentert rundt årsskiftet. Det ble lagt vekt på bruk av direkte valg, anledning til alternativ nominasjon og sammenfall i tid og sted med offentlige valg. Etter Kirkevalget 2011 konkluderer KIFO med at det fortsatt er svakheter i gjennomføringen av bispedømmerådvalget, men sier samtidig at økt valgdeltakelse og større bredde både i velgergrunnlag og valgte medlemmer bidrar til at kirkelige organer har fått sterkere demokratisk legitimitet og forankring hos kirkemedlemmene.

Trosopplæringsreformen er videreført i samsvar med retningslinjer og forutsetninger vedtatt av Kirkemøtet. Plan for trosopplæring som ble lansert våren 2010 skal nå tas i bruk i alle menigheter. De første menighetene fikk sine planer godkjent høsten 2011 og iverksetter planen fra 2012.

Gudstjenestereformens materiale, ny liturgi for hovedgudstjenesten, nye tekstrekker og ny dåpsliturgi ble endelig godkjent på Kirkemøtet 2011. Arbeidet har fulgt den oppsatte tidsplan. Utviklingen av kirkens gudstjenesteliv har vært en krevende prosess som har involvert Den norske kirke på alle nivåer. Nye tekstrekker ble innført i alle menigheter fra 1. desember 2011, mange menigheter tok da også i bruk den nye dåpsliturgien.

Nytt medlemsregister ble tatt i bruk i 2009. Dette brukes nå av alle menighetene og oppdateres jevnlig. En **IKT-strategi** ble utviklet for Den norske kirke for 2009-2014. Pga begrensede ressurser har Kirkerådet ikke kommet så langt med arbeidet som vi hadde ønsket i 2011. Arbeidet blir fulgt opp i 2012.

Det har vært arbeidet for å innføre elektronisk kirkebok i alle menigheter. Dette vil bli satt i drift i første kvartal 2012.

Det har vært arbeidet videre for at **Plan for diakoni** skal tas i bruk i alle menigheter. Mange menigheter står fortsatt uten diakonstilling og det gjør det vanskelig å realisere planen som er vedtatt.

Kirkens engasjement i **miljø og klimaspørsmål** har vært synlig gjennom mye oppmerksomhet i media også i 2011.

Strategiplan for **samisk kirkeliv** ble vedtatt på Kirkemøtet i 2011. Det arbeides nå med å følge opp denne. I dette arbeidet inngår også tiltak for å styrke bruken av nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk språk i Den norske kirke. I 2011 ble det gjennom statsbudsjettet for 2012 avklart at samisk avdeling i Kirkerådet vil flytte til Tromsø. Lokaler er anskaffet og vil være klare til bruk fra 1. juli 2012.

Mellomkirkelig råd har arbeidet for at Den norske kirke fortsatt skal være en troverdig partner i dialog og samhandling med andre kirker, kirkelige organisasjoner og livssynssamfunn nasjonalt og internasjonalt.

Med de ressurser som har vært stilt til disposisjon har rådene levert Den norske kirkes samfunnsbidrag i 2011. Det henvises til vedlagte årsrapport for ytterligere detaljer.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Årsrapporten oversendes til Kirkemøtet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.

Det utarbeides en kortversjon av årsmeldingen som kan sendes til alle menigheter. Utgiftene til denne kortversjonen på kr 20 000 er dekket inn i driftsbudsjettet.

DEN NORSKE KIRKE

Årsrapport 2011

Kirkerådet
Mellomkirkelig råd
Samisk kirkeråd

... til for menighetene ...

Behandles i Kirkerådets møte 15.-16.mars 2012 Sak KR 3/12

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning 3

<i>Tilstandsrapport. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.....</i>	5
MELLOMKIRKELIG RÅD	10
<i>Tilstandsrapport. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.....</i>	10
SAMISK KIRKERÅD	13
<i>Tilstandsrapports. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.....</i>	13
Hovedområde: 1. Stat – kirke	15
<i>1.1 Demokratireformen (KM 11/08, KM 11/10)</i>	15
<i>1.2 Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93) å øke ungdomsrepresentasjon (UKM 07/09).....</i>	16
<i>1.3 Stat-kirke - kirkeordning (KM 10/11, KM 10/08, KM 08/07)</i>	17
<i>1.4 Oppfølging av Stortingsforliket april 2008 (KM 08/07)</i>	17
Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring.....	18
<i>2.1 Trosopplæring: Ny plan(KM 4/09)</i>	18
<i>2.2 Trosopplæring: Videreføring av reformen i menighetene.....</i>	19
<i>2.3 Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling</i>	2
<i>2.4 Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon.....</i>	21
<i>2.5 Trosopplæring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner</i>	22
<i>2.6 Trosopplæring: Tilrettelagt trosopplæring</i>	22
<i>2.7 Konfirmasjon og myndighetsfasen</i>	23
<i>2.8 Samisk trosopplæring.....</i>	23
<i>2.9 Kirke for 18-30 (KM 5/09)</i>	24
<i>2.10 Samarbeid barnehage- skole og kirke</i>	26
<i>2.11 Voksenundervisning</i>	26
Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv	27
<i>3.1 Følge opp gudstjenestereformen (KM 04-07/11 og 14/11, KM 04-09/10).....</i>	27
<i>3.2 Utvikle liturgisk materiale.....</i>	27
<i>3.3 Utvikle ny ordinariemusikk</i>	28
<i>3.4 Innføring av gudstjenestereformen.....</i>	28
<i>3.5 Samiske liturgier</i>	28
<i>3.6 Ny salmebok (KR 12/10)</i>	28
Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning	29
<i>4.1 Følge opp omstilling og utviklingsprosjekter i menighetene.....</i>	30
<i>4.2 Styrke menighetsutviklingen</i>	30
<i>4.3 Utvikle nøkkeltall og statistikk</i>	31
<i>4.4 Følge opp IKT-strategien for Den norske kirke (KM 03.7/09)</i>	31
<i>4.5 Utvikle kirkens medlemsregister</i>	32
<i>4.6 Utvikle hensiktsmessig stillingsstruktur (KM 4/08 m.m.).....</i>	33
<i>4.7 Kjønn og likestilling (KR 53/08)</i>	33
<i>4.8 Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06)</i>	34
<i>4.9 Kirkebygg</i>	36
Hovedområde: 5. Diakoni.....	37
<i>5.1 Innføring av plan for diakoni (KM 6/07)</i>	37
<i>5.2 Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i kirken (KM 13/06).....</i>	39
<i>5.3 Skaperverk og bærekraft (KM 4/07 og KM 5/08) og KR's arbeid med miljø, forbruk og rettferd</i>	40
<i>5.4 Sosialetiske perspektiver i samfunnsdebatten</i>	41
Hovedområde: 6. Kultur og kirkemusikk.....	42
<i>6.1 Kirke & kultur: Kunsten å være kirke– kultur – melding (KM 7/05)</i>	42
<i>6. 2 Kirkemusikk</i>	43

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)	44
7.1 Økumeniske relasjoner og kirkesamarbeid	44
7.2 Fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket	46
7.3 Religionsdialog, religionspolitikk, flyktning- og asylspørsmål og integrering	47
7.4 Samarbeid menighet og misjon (SMM) (KM 05/05)	49
7.5 Kirkens Nord-Sør informasjon (KUI)	50
Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR)	51
8.1 Strategiplan for samisk kirkeliv (KM 8/11, KM 7/06)	51
8.2 Samiskkirkelig samarbeid over landegrensene	51
8.3 Urfolks- og forsoningsarbeid	52
8.4 Kompetansebygging	52
8.5 Relasjonsbygging mot aktuelle samarbeidspartnere.....	53
Hovedområde 9: Administrative forhold	54
Vedlegg 1: Rapport på likestilling i forhold til etnisitet, nedsatt funksjonsevne og kjønn i sekretariatet pr. 31.12.11	57
Vedlegg 2 - Mål, styringsparametre og resultatindikatorer for bevilgningene under kap. 1590 Kirkelig administrasjon i 2011	59
Vedlegg 3: Forkortelser i Årsrapport 2011 og Årsplan 2012	61

Innledning

Årsrapporten for 2011 er satt opp etter samme mal som Årsplan 2011 og omtaler virksomheten i De sentralkirkelige råd. Den er en felles rapport for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd. Den skal vise hvilke resultater som er oppnådd for de vedtak fra Kirkemøtet som er fulgt opp i 2011, samt de mål som Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har i tildelingsbrevene til Kirkerådet for 2011.

Mål- og resultatstyringen er tilpasset Kirkerådets egenart. Siden Den norske kirke er et trossamfunn, er det de kirkelige styringsorganene som på selvstendig grunnlag må fastsette mål og strategier for kirkens virksomhet. Statens ansvar er i første rekke knyttet til de rettslige, organisatoriske og økonomiske rammebetingelsene. Dette er krevende når dette samtidig skal følges opp nasjonalt og i Kirkerådet som forvaltningsorgan.

Delmål og tiltak var tilpasset de budsjetttrammene som var til disposisjon. I planen for 2011 var det inntatt et risikobilde ved årets begynnelse, for å følge opp kravet om risiko- og vesentlighetsvurdering i statens økonomireglement. For hvert av rådene var risikoen synliggjort i et risikokart. Risikobildet var satt opp ut fra en vurdering av sannsynlighet(s) for at en hendelse inntreffer og den forventede konsekvensen(k) den ville medføre for måloppnåelsen dersom den inntraff. Risikobildet er fulgt opp gjennom året.

Årsplanen for 2011 var inndelt i hovedområde, hovedmål og delmål. Det flerårige perspektivet var i varetatt ved omtalen av de utfordringer som ble presentert i innledningen av planen.

Det har vært arbeidet med å knytte aktivitet og økonomi sammen. Alle mål og delmål har derfor vært knyttet til formål i økonomisystemet. I årsplanen har vi hatt fokus på de viktigste faglige målene. Andre faglige mål og mål for administrasjon og ledelse har blitt behandlet intern i direktørens ledergruppe. Denne avgrensning ble gjort for å "spisse" dokumentet. Årsplan og budsjett har blitt fulgt opp i løpet av året ved at det har vært gjennomført tertialrapportering. Pr 30.8.11 har Kirkerådet også rapportert Tilstandsrapport til departementet.

Kirkerådet har også arbeidet med å følge opp den generelle målsetning i staten om å ha en kostnadseffektiv drift. Kirkerådet har arbeidet for å utnytte ressursene best mulig.

Det pågår en dialog med departementet om å finne styringsparametere og indikatorer på resultatmålene i tildelingsbrevet: Demokratireformen, Trosopplæringsreformen og lokalt forsøks- og utviklingsarbeid. Dette er et krevende arbeid og vil fortsette i 2012.

Kirkemøtets visjon og strategi

... til for menighetene ...

Kirkemøtet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på saker av felleskirkelig karakter og ellers på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene – slik det står i kirkeloven (§ 24). Kirkemøtet har vedtatt en strategi med satsingsområder for å følge opp dette. Denne ble vedtatt i sak KM 8/08:

DEN NORSKE KIRKE

I Kristus, nær livet

- en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke

bekjennende, ved å dele og gi videre troen på den treenige Gud.	Misjonerende, ved å vitne om Jesus Kristus lokalt og globalt sammen med den verdensvide kirke.	tjenende, ved å vise omsorg gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.	åpen, ved å utvikle fellesskap som verdsetter mangfold og respekterer ulikheter.
---	---	---	--

Den norske kirkes satsingsområder for perioden 2009 - 2014. Målsettingene blir vedtatt i planene og refereres her.

Diakoni	Kirkemusikk & kultur	Barn og unge	Gudstjenesteliv	Samisk kirkeliv
Plan for Diakoni (KM 2007)	Plan for kirkemusikk (KM 2008)	Plan for trosopplæring (KM 2009)	Reform av kirkens gudstjenesteliv (KM 2011)	Plan for samisk kirkeliv (KM 2011)
Bærekraft-reformen (KM 2008)	Kunsten å være kirke – kulturmelding (KM 2005)	Kirke for 18 – 30 (KM 2009)		

...til for menighetene ...

Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd er først og fremst til for menighetene. Sammen med menighetene arbeidet vi også i 2011 for å bygge en kirke som bærer et tydelig og sant vitnesbyrd om Jesus Kristus. En bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke som er i Kristus, og nær livet.

Kvaliteten på Kirkerådets arbeid avgjøres av om det vi leverer, fungerer lokalt i menighetene. Arbeidet skjer i et ettåring og flerårig perspektiv.

KIRKERÅDET

Tilstandsrapport. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde

Tilstandsrapport

De sentralkirkelige råd har i 2011 hatt et år med mange og store utfordringer. Kirkerådet har hatt 4 møter og behandlet 79 saker.

Kirkemøtet 2011 fant sted i Tønsberg 5.-10. april 2011. Viktige saker som ble behandlet der var: Gudstjenestereformen, Strategiplan for samisk kirkeliv, Diakonitjenesten i kirkens tjenestemønster, Kirkeforliket, Forslag til endringer i regler for valg av Kirkeråd, Den norske kirke som evangelisk luthersk kirke i økumenisk kontekst og Kirkemøtets oppnevningsspraksis.

1. Stat - kirke

Den norske kirke er opptatt av de fremtidige relasjonene til staten. Kirkerådet ser dette i et langsiktig perspektiv, som går utover inneværende stortingsperiode. Mange av premissene ble lagt i den enstemmige politiske avtalen som ble inngått mellom alle partiene på Stortinget 10. april 2008.

Ett av målene var å styrke demokratiet i Den norske kirke. Dette skulle skje ved kirkevalg både i 2009 og 2011 og ved: Økt bruk av direkte valg, innføring av reelle valgalternativ, kirkevalg samtidig med offentlige valg og forsøk med ulike valgordninger.

Valgreglene for 2011 ble justert på Kirkemøtet i 2010. Valgopplegget ble ellers vurdert i lys av erfaringene fra kirkevalgene i 2009. Nytt kirkevalg ble gjennomført i 2011 samtidig med kommune- og fylkestingsvalget. 15 650 stilte som kandidater ved menighetsrådet, 59 % kvinner og 41 % menn. Gjennomsnittsalderen var 51 år. De 32 yngste kandidatene var 18 år i 2011 og de tre eldste var over 89 år. 209 stilte til valg til bispedømmerådene. 55 av Kirkemøtets 115 plasser ble valgt ved direktevalg 11.-12. september.

Alle stemmeberettigede medlemmer fikk valgkort tilsendt. 90 prosent av de spurte i en undersøkelse sa de kjente til Kirkevalget. Folk vet at det er valg og at de har stemmerett, men mange interesserte har problemer med å delta i det kirkelige demokratiet.

KIFO har utarbeidet en ny evalueringsrapport for Kirkevalget 2011 og en evaluering av demokratireformen i Den norske kirke – sluttrapport. Denne står i nær sammenheng med evalueringen av kirkevalget 2009 og kirkevalget 2011. Informasjonsbehovet som valgordningen krever er ikke dekket. Kirkens deltakelse etter 22. juli ga medlemmene større forståelse for hva kirken er og gjør.

Gjennom demokratireformen vil kirken:

- være en åpen, bekjennende, misjonerende og tjenende kirke for folket i en ny tid
- bekrefte medlemmenes tilhørighet til kirken og gi folkekirkens medlemmer anledning til selv å bekrefte sin tilhørighet til kirken
- videreutvikle sin samfunnskontakt slik at medlemmenes engasjement, deltakelse og medierskap styrkes
- legge til rette for åpenhet og innsyn, tilgjengelighet og nærvær
- bidra til at kirkens medlemmer får økt kunnskap om det kirkelige demokratiet og større forståelse for hva kirken er og gjør.

Valgoppslutningen i 2011 gikk opp sammenlignet med 2009. Til menighetsrådsvalget stemte 13,4 % (mot 13,1 % i 2009) og til bispedømmerådet 10,6 % (mot 9,8 % i 2009). Dette er en tredobling i oppslutning i forhold til tidligere valg. Mellom alle de ulike tiltak som gjorde økt valgdeltakelse mulig vil Kirkerådet spesielt fremheve bruk av valgkort.

Kirkemøtet har behandlet stat-kirke spørsmål flere ganger. En arbeidsgruppe, nedsatt av direktøren våren 2010 for å bistå sekretariatet med å forberede forslag til ny kirkeordning, la fram sin rapport i august 2011. Forslagene har vært presentert og drøftet på seminarer i alle 11 bispedømmer. Saken følges opp videre i 2012.

I 2012 er det også forventet at Stortinget skal vedta endringer i Norges grunnlov. Forslag til grunnlovsendringer ble behandlet på Kirkemøtet i 2011.

Målene i 2011 er i hovedsak gjennomført etter planen.

2. Barn, unge og trosopplæring

I 2011 var reformen inne i sitt åttende år, etter starten i 2004. Tidsperspektivet for reformens gjennomføring var ti år. De totale årlige rammene var kommet opp i 197 mill. kr for 2011. I 2011 var ca. 545 000 av ca. 800 000 hjemmehørende i menigheter som mottok tilskudd fordelt på 698 menigheter i 55 av landets 106 prostier.

Det er et mål at de første menighetene skal ha en godkjent plan fra 2012. Gjennom kurs og motivasjonssamlinger i 2011 har det blitt arbeidet for at plan for trosopplæring, ”Gud gir – vi deler”, skal tas i bruk fra 2012 i de menighetene som går over i driftsfasen.

Kirkerådet har inngått en rammeavtale om evalueringsforskning med stiftelsen Kirkeforskning (KIFO) for perioden 2011-2013. Formålet med forskningen er kontinuerlig å evaluere, arbeide med og dokumentere erfaringer når det gjelder reformens innhold, organisering og resultater.

Det vil bli arbeidet videre med å utvikle rapporteringssystemet slik at det gir kontroll og oversikt, samtidig som det legger til rette for refleksjon og erfaringsdeling.

Kirkerådets mål er i hovedsak gjennomført etter planen.

3. Gudstjenesteliv

Reform av kirkens gudstjenesteliv ble første gang behandlet på Kirkemøte i 2010. Saken ble endelig behandlet og vedtatt på Kirkemøtet i 2011. Målet med reformen er at kirkens gudstjenesteliv skal fornyes og at det gis rom for større fleksibilitet og valgfrihet i menighetene, mer involvering fra flere deltakere og sterkere stedlig forankring av gudstjenestelivet.

Målet er at alle menighetene innen første søndag i advent 2012 skal ha vedtatt en lokal grunnordning og begynt å ta i bruk den nye liturgien. Fra første søndag i advent 2011 ble ny tekstbok tatt i bruk. Denne inneholder den nye bibelteksten fra den nye Bibelutgaven som ble lansert i 2011. Videre ble det tatt i bruk en ny dåpsliturgi.

Kirkerådets mål er i hovedsak gjennomført etter planen.

4. Organisasjon og forvaltning.

IKT (Informasjon og kommunikasjonsteknologi)

En ny IKT-strategi for Den norske kirke ble vedtatt i 2009. Det arbeides med å følge opp denne, forbedre elektroniske prosesser og få til en bedre samordning i Den norske kirke. Dette innebærer bedre nettsider, bedre oversikter over kirkens aktiviteter lokalt, regionalt og sentralt og muligheter for intern informasjonsdeling. Utfordringene knyttet til organisering, styring og finansiering er store, ikke minst fordi kirkens organisering og finansiering er så kompleks. Videre vil det ved innføringen av en ny IKT-plattform være store utgifter ved etableringen, såkalte pukkelutgifter, som det er vanskelig å få

finansiert med KR's økonomimodell. Det er fortsatt uklart hvordan dette skal finansieres og hvor lang tid det vil ta.

Målet i 2011 var å gjennomføre et prosjekt for overtakelse av kirkens del av OVF-nettet i 2011 slik at det kan legges til rette for at de første resultatene av satsingene på IKT kan skje i 2012.

I 2011 ble det inngått ny driftsavtale, vedlikeholdsavtale og rammeavtale for programutvikling for Den norske kirkes medlemsregister. Ipera, som utviklet og driftet dette, gikk konkurs. Det ble avdekket feil og mangler i registeret som det vært arbeidet med å rette opp. Konkursen har krevd mye ressurser av Kirkerådet. Det er fremmet et erstatningskrav i boet.

En oppdatert valgmodul ble utviklet til Kirkevalget 2011. Videre ble det satt i gang et nytt prosjekt for innføring av ny elektronisk kirkebok. Dette settes i drift i 2012. Målet med dette er å avvikle de manuelt førte kirkebøkene med oversikt over dåp, faddere, konfirmasjon og andre kirkelige handlinger ved å utvikle medlemsregisteret slik at denne databasen kan ivareta kirkens behov for data fra kirkelige handlinger.

Kirkerådets mål er delvis gjennomført etter planen.

5. Diakoni

Plan for diakoni

Kirkerådet er opptatt av å styrke diakoniens plass i kirke og samfunn. Det har vært arbeidet videre med innføringen av Plan for Diakoni i menighetene. Skal planens ambisjoner nås er det nødvendig med et betydelig løft i antall diakonstillinger i menighetene. Behovet har vært tatt opp i Kirkerådets innspill i statsbudsjettet de senere år.

Skaperverk og bærekraft

Kirkens engasjement for miljø og klima har fortsatt i 2011. Kirken har vært synlig i media. I 2011 ble det registrert 34 nye grønne menigheter. Totalt er det nå 221 grønne menigheter, derav 16 miljøfyrtårn. Kirken vil arbeide for et miljøvennlig samfunn og bidra til økt miljøbevissthet og et bevisst forhold til forbruk og rettferd. Prosjektet er et samarbeid med Norges kristne Råd, Kirkens nødhjelp og Bispemøtet. Til tross for vakanse høsten 2011 da rådgiver sluttet i stillingen, ble det et godt økumenisk samarbeid før og under klima-toppmøtet COP 17 i Durban, hvor også menighetene i Den norske kirke ble utfordret på en felles kampanje og forbønn. Fra 2012 vil også Norges kristne Råd og Kirkens nødhjelp bidra med finansiering av prosjektet. Det har ikke lyktes i å få offentlig støtte til dette utover de driftsutgiftene som Kirkerådet har finansiert av midler fra OVF.

Kirkerådets mål er delvis gjennomført etter planen.

Risikobilde

Kirkerådet har arbeidet systematisk for å redusere risikoen gjennom året. Mange av oppgavene var sårbare fordi de var knyttet til medarbeidere med spesiell kompetanse samt svært knappe økonomiske ressurser. Arbeidet har vært komplekst og på flere områder vært preget av nybrottsarbeid. Samtidig berører det mange. Ulike tiltak har vært satt i verk. På enkelte områder må vi leve med risiko.

Kirkerådet har mange reformer i gang på samme tid. Dersom disse ikke blir gjennomført som planlagt på grunn av mangel på personellmessige eller økonomiske ressurser vil det gå utover innhold, utvikling, framdrift og omdømme.

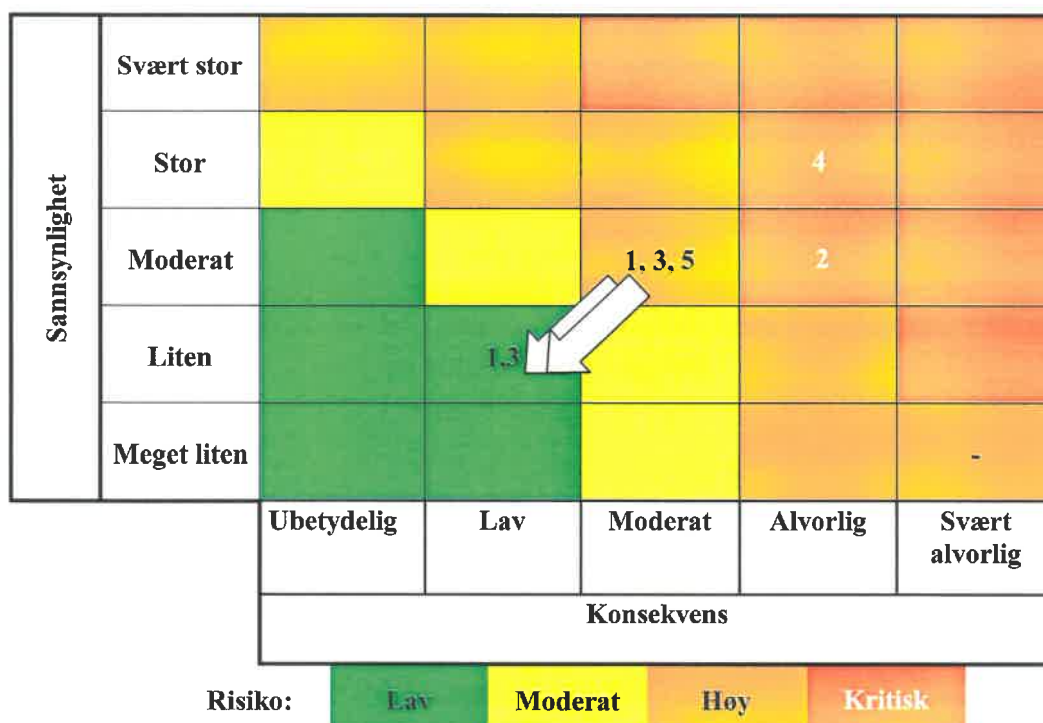
Kirkerådet har et langsiktig perspektiv på alt sitt arbeid. Budsjettarbeidet er i for stor grad preget av ettårsbudsjetter. Det statlige økonomireglementet gjør at alle bevilgninger kun gjelder for ett budsjettår om gangen. For Kirkerådet behandles drift- og investeringsrammer i samme budsjett. Uklarhet om

rammer rundt årsskiftet vanskeliggjør planleggingen videre. Årsplanarbeidet i 2011 var derfor preget av en viss usikkerhet. Enkelte prioriterte oppgaver har det ikke vært mulig å få finansiering til.

Kirkerådet har et nasjonalt ansvar for å planlegge og tilrettelegge for de satsingsområder som Kirkemøtet har vedtatt. Videre har Kirkerådet en koordinerende rolle for arbeidet med Kirkevalget 2011, stat-kirke prosessen og arbeidet med utviklingen av IKT i Den norske kirke. Dette gjenspeiler risikovurderingene av flere av satsingsområdene, bl.a. trosopplæring, diakoni og IKT. Kirkerådet kan legge til rette for bruk i soknene/menighetene, men kan ikke instruere disse som har et selvstendig ansvar og en selvstendig økonomi.

De hovedmålene i Kirkerådets årsplan som hadde størst innebygget risiko pr.1.1.2011 var:

1. Stat-kirke, 2. Trosopplæring, 3. Gudstjenestereformen, 4. IKT-strategi for Den norske kirke og
5. Diakoni. De enkelte hovedmålene er plassert i risikokartet etter nummer.

RISIKOVURDERINGER

1. Stat- kirke (Kirkeforliket om stat- kirke fram til 2013 og kirkevalget 2011).

Risikoen var knyttet til at det kan bli korte tidsfrister forbundet med dokumenter som skal behandles på Kirkemøte og på Stortinget slik at det blir for knapp tid og lite muligheter til å vurdere alle sider i saken grundig nok.

For Kirkevalget var risikoen knyttet til opptelling av bispedømmerådsvalet siden dette skal desentraliseres i år. Arbeidet med valgkort og logistikk med medlemsregister for utsendelse til alle medlemmer inneholder også flere risikofaktorer. Dette ble løst gjennom de tiltak som ble satt i verk gjennom året og Kirkevalget ble gjennomført som planlagt.

2. Trosopplæring

Risikoen var knyttet mot innføringen av reformen på landsplan. Kirkerådet frykter at den økonomiske rammen ikke blir 250 mill. kr i 2003-kroner. Opptrappingsperioden blir nå lenger enn 10 år før alle menigheter blir tilført midler til trosopplæring. Fortsatt er det uklart når disse målene blir nådd. Mange menigheter er utålmodige og venter på å komme med i reformen. Risikoen er derfor

uendret.

3. Gudstjenestereformen

Arbeidet med reformen i Kirkerådet har i hovedsak fulgt de oppsatte planer. En milepæl ble nådd da Kirkemøtet vedtok de nye liturgiene. Risikoen ble dermed redusert.

Reformens mottakelse i menighetene i forhold til økonomiske rammer og de andre plan/reformprosessene utgjør en kritisk faktor i prosessen videre. Dette arbeidet fortsetter i 2012.

4. IKT-strategi

For å komme videre med Den norske kirkes satsing må ansvaret for kirkens del av OVF-nettet overføres til KR. Dette forutsetter enighet mellom ulike parter og det var stor risiko knyttet til dette arbeidet. Dette vurderes av Kirkerådet som en viktig basis for å komme videre med arbeidet. Andre kritiske faktorer har vært forståelse og forankring for prosessen og tilstrekkelig finansiering. Dette målet er ikke nådd i 2011.

Medlemsregisteret har i 2011 fornyet drifts-, vedlikeholds- og utviklingsavtalene, og det arbeides for å bedre sikkerhet og kvalitet. I risikovurderingen var det beskrevet utfordringer knyttet til økonomi, manglende datakvalitet, programvare og den åpne kildekode/utviklingsplattform som medlemsregisteret ble bygget opp med i 2008. Dette vil det arbeides videre med i 2012 og risikobildet er fortsatt kritisk.

5. Diakoni.

Kirkemøtet vedtok i 2007 en plan for diakoni. Kirkerådet har vært opptatt av at flere menigheter får flere diakonistillinger eller, som et alternativ, tilgang på diakonal kompetanse. Fortsatt er det et mindretall av menighetene som har diakon. Så langt har ikke planarbeidet ført til flere diakonstillinger.

Kirkerådet har små virkemidler for å følge at intensjonene i planen blir fulgt opp lokalt. Potensialet i frivillig omsorgsarbeid blir ikke tatt i bruk uten flere ressurser lokalt.

Risikoen står derfor uforandret på høy.

MELLOMKIRKELIG RÅD

Tilstandsrapport. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.

Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål har vært utøvende instans for Mellomkirkelig råd og gjennomført de planer rådet har vedtatt for å oppfylle det mandat Kirkemøtet har gitt for arbeidet. Mellomkirkelig råd har hatt 3 møter og behandlet 45 saker.

Rådets mål er i hovedsak gjennomført etter planen.

På grunn av sykefravær har enkelte KISP-aktiviteter måtte nedprioriteres noe mot slutten av året. MKR feiret 60-års jubileum i november, og jubileumsåret har vært preget av travelhet og et mangfold av aktiviteter og et godt og konstruktivt samarbeid mellom stab og nytt råd.

Samarbeidet med Kirkenes Verdensråd (KV) er styrket bl.a. ved at MKR fikk innvilget søknader fra UD på tilsammen drøyt 1,5 mill.kr. til KVs fredskonferanse på Jamaica, våpenkampanje og arbeid i Midtøsten. Dette er områder som har prioritert også i MKRs eget arbeid som oppfølging av kirkemøtesaker. KV-samarbeidet styrker også vårt samarbeid med Norges Kristne Råd, Kirkens Nødhjelp og andre aktører.

Samarbeidet med Det lutherske verdensforbund (LVF) er styrket gjennom å engasjere Sven Oppegaard som assistent for LVFs president, tett kontakt med LVFs råd og sekretariat gjennom Helga Haugland Byfugliens visepresidentverv og Jenny Skumsnes Moes plass i rådet.

Konferansen av Europeiske Kirker (KEK) arbeider fortsatt med å balansere budsjettet etter underskuddet på generalforsamlingen i 2009, men Dnks repr. i sentralkomiteen har vært mye involvert i å utvikle KEK videre. Dnk var sterkt representert på CCMES generalforsamling i Bucuresti i juni. Community of Protestant Churches in Europe's (CPCE) generalforsamling forberedes også.

Samarbeid i styrende organer i økumeniske organisasjoner ute og hjemme har vært fulgt godt opp. Kontakten mellom Dnk og de økumeniske organisasjoner ble styrket gjennom kirkestatsrådets besøk i Genève i februar og i Det hellige land i desember og med Bispemøtets Genèvebesøk i august.

Et innholdsrikt besøk til kirken i Kina ble gjennomført i mars. Besøket var en gjensitt etter at en kinesisk kirkelegasjon besøkte Norge i 2009, og tok sikte på å videreutvikle kontakten mellom kirkene og deres samarbeidsorganisasjoner. Besøk i Norge fra vår sørafrikanske søsterkirke, ELCSA, mai og møte med ELCSA i Durban i november. MKR har vedtatt å igangsette en evaluering av søsterkirkesamarbeidet. Det har vært god kontakt med søsterkirken i Midtøsten, og det øvrige arbeidet i Midtøsten er fulgt opp. 31. august arrangerte TN og KISP faglig konsultasjon om MKRs Israel-Palestina engasjement og Kairosdokumentet. Arbeidet med Council on Religious Institutions of the Holy Land er fulgt opp, og sekretariatet i Jerusalem har fått en ny medarbeider. Dessverre måtte utgravningsprosjektet på Tempelhøyden/Haram al-Sharif avlyses pga. politiske forhold. MKR har fulgt demokratiutviklingen i Nord-Afrika og Midtøsten, og hatt kontakt med kirker i regionen og gjennom de internasjonale økumeniske organisasjonene. Vi har også hatt tettere samarbeid med Norsk Misjon i Øst. MKR har tatt initiativ til og startet planleggingen av en Dnk-delegasjonsreise til flere land i Midtøsten i mars 2012.

22/7 førte til merarbeid på religionsdialogområdet. Samarbeidet med Islamsk Råd Norge (IRN) og Det Mosaiske Trossamfund (DMT) er styrket og videreutviklet i 2011, bl.a. ble det i 2011 etablert en offisiell trepartsdiallog mellom MKR, IRN og DMT kalt «Abrahams barn». I november lanserte IRN og MKR en felles uttalelse mot religiøs ekstremisme. 22/7 har ført til enda tettere samarbeid med Islamsk Råd og andre tros- og livssynssamfunn i Norge, og nye initiativer for dialog og mot ekstremisme ble igangsatt høsten 2011. Avsløringene om antisemittisme og rasisme i skolen har ført til

at MKR har satt i gang med å utvikle ressursmateriell om religiøs pluralisme og mangfold for norske konfirmanter. Året har også vært preget av mye arbeid med religionspolitikk og samarbeid i STL, bl.a. gjennom arrangering av ulike rådslag, fagseminar og med ulike innspill til Ståsettutvalget.

På innvandringsfeltet har MKR gjennom kampanjen «Ingen er ulovlige» bidratt til at Dnk er tydelig profilert i kampen for papirløses rettigheter. MKR har videre tatt stilling til ny organisering av UNE og tatt politiske initiativ for reform av klageorganet. MKR har også levert høringsuttalelser til flere offentlige utredninger på innvandrings-, asyl og integreringsfeltet, samt hatt møter om trosfrihet for konvertitter og om trosfrihet på asylmottak med henholdsvis UNE og UDI.

2011 har vært preget av KVs store fredskonferanse på Jamaica i mai hvor Dnk deltok aktivt bl.a. ved å være medarrangør i fem workshops. Arbeidet med 'rettferdig fred' er fulgt opp i KISP og vil bli et prioritert arbeidsområde for MKR fram mot KVs neste generalforsamling i 2013. MKR deltok aktivt sammen med KN og NKR under FNs klimatoppmøte COP17 i Durban.

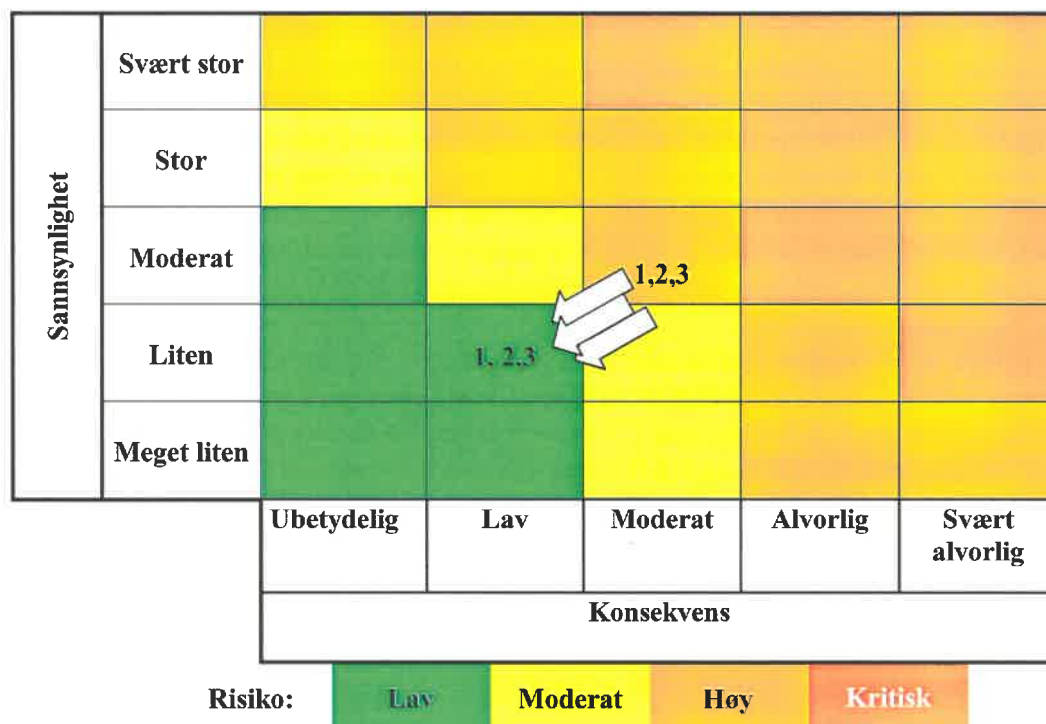
SMM-arbeidet er fulgt opp, oppfølging av Edinburgh 2010 er i gang og KM-sak om misjon er under forberedelse. I 2011 var det 970 menigheter i Den norske kirke som hadde inngått avtale om støtte med en misjonsorganisasjon. Til sammen var det inngått 1 066 avtaler i 2011.

KUI har inngått en ny rammeavtale med NORAD for 2011-14 og fått midler til en ny kommunikasjonsmedarbeider.

Risikobilde

Arbeidet i Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål er preget av relativt lav sannsynlighet for at delmålene ikke skal nås, gitt at de gjelder vår evne til å yte relevante bidrag. Det henger sammen med erfaring over lengre tid og vel etablerte prosedyrer. Men siden arbeidet i stor grad er relasjonelt, er det i stor grad avhengig av andre partnere hvorvidt arbeidet skal lykkes. Og mange av våre mål er knyttet til svært store og omfattende utfordringer. På enkelte områder (så som arbeidet med 1) økonomisk globalisering, 2) planene for å øke antall menigheter med misjonsavtale og 3), innsatsen for kirkene i Midtøsten) er situasjonen i år likevel preget av en betydelig grad av uoversiktighet. Derfor settes sannsynligheten til **moderat**.

Når det gjelder konsekvensberegningen er forholdet at uteblivelse av vellykket engasjement vil ha stor effekt innenfor de områdene det gjelder, ikke minst over tid. Selv om det å mislykkes ikke skaper stor oppmerksomhet, er det likevel vesentlige ulemper for oss og for våre partnere om vi ikke kan oppfylle våre mål. Konsekvens settes derfor til **moderat eller alvorlig**.

Risikovurdering

MKR har arbeidet for å redusere risikoen. Dette er gjennomført med å følge opp de ulike tiltak som er beskrevet under delmålene i hovedområde 7.

Arbeidet er gjennomført med de ressursene som har vært tilgjengelige og i tråd med tiltakene i årsplanen. Det var ingen eller lav risiko ved årets slutt.

Effekten er illustrert ved de hvite pilene i risikokartet.

1. Arbeidet med økonomisk globalisering
2. Planene for å øke antall menigheter med misjonsavtale
3. Støtten til kirkene i Midt-Østen

Den største risikoen er at Den norske kirke ikke ser seg i stand til å oppfylle sine økonomiske forpliktelser overfor KV og LVF ved å betale forventet kontingent.

Den norske kirke taper anseelse ved ikke å betale forventet medlemsavgift og KV og LVF får ikke inn forventede ressurser til sitt arbeid. Medlemskontingenten finansieres p.t. av bevilgninger fra Opplysningsvesenets fond. Disse rammene er ikke justert på over 10 år. Saken har vært tatt opp i MKR flere ganger og Kirkerådet har også vært i dialog med Forbruker-, administrasjons-, og kirke departementet om saken uten at rammene er blitt økt.

SAMISK KIRKERÅD

Tilstandsrapports. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.

Samisk kirkeråd skal fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke. Rådet skal styrke samiskkirkelig fellesskap over landegrensene og ivareta kirkelig urfolksarbeid.

Avdeling for samisk kirkeliv har vært utøvende instans for Samisk kirkeråd, og gjennomført de planer rådet har vedtatt for å oppfylle det mandat Kirkemøtet har gitt for arbeidet. Samisk kirkeråd har hatt 3 møter og behandlet 41 saker.

Det er tatt viktige steg framover dette året med hensyn til å fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke.

Ferdigstilling av Strategiplan for samisk kirkeliv har vært en hovedprioritet i 2011. Kirkemøtets vedtak av strategiplanen i april avslutter mange års planarbeid, og innebærer at Den norske kirke for første gang har en helhetlig plan for samisk kirkeliv. Planen bidrar til at samiske behov og perspektiver er koordinert med de øvrige reformprosessene i Den norske kirke, og legger grunnlaget for en fornyet og mer målrettet satsning på samisk kirkeliv innenfor en rekke felter. Samisk språk- og kulturkompetanse, barn og ungdom, kompetansebygging og rekruttering er sentrale områder i planen.

Plan for samisk trosopplæring ble i vår utgitt på nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk og bokmål og distribuert til et stort antall menigheter og alle bispedømmeråd/biskoper. Arbeidet mot sentrale aktører i nord-, lule- og sørsamisk kirkeliv er påbegynt med hensyn til implementering av planen. Det er bidratt til at flere læremidler på samiske språk enten er utgitt, eller er under utarbeidelse, i 2011.

Det er informert om nettsted for samisk trosopplæring, www.osko.no, på lokale besøk. Intern evaluering av prosjektet med sikte på videreføring av prosjektet er igangsatt i desember.

På liturgifeltet er lulesamiske liturgier godkjent og under bearbeidning for trykking, nordsamisk liturgibok utgitt og harmoniseringer til tilhørende organisthefte under utarbeidning.

Planleggingen av neste Samiske kirkedager 2013 - et felles samiskkirkelig arrangement for Norge, Sverige, Finland og Russland - er igangsatt. To program-/hovedkomitemøter er avholdt og kontakt med kommune og lokalkirke i Mo i Rana er etablert. Samordnet Interreg-søknad er utarbeidet og oversendt Interreg. Planleggingsarbeidet bidrar til betydelig samhandling mellom de samiskkirkelige organ i Norge, Sverige og Finland i 2011.

I rammen av strategiplansaken ga Kirkemøtet tilslutning til flytting av Samisk kirkeråds sekretariat til Tromsø. Bevilgning til flyttingen kom i forbindelse med statsbudsjettet 2012. Personalprosesser er igangsatt og inngåelse av avtale om nye lokaler er i prosess. Avklaringen ansees som viktig for å styrke og målrette arbeidet med rekruttering og kompetansebygging.

Måloppnåelsen så langt i år antas å ha varig verdi for arbeidet med samisk kirkeliv. Hovedutfordringene framover vurderes å være knyttet til implementering, rekruttering og kompetansebygging. Med hensyn til det siste har Samisk kirkeråd innledet dialog med Universitetet i Tromsø om ivaretagelse av samisk kirkehistorie i rammen av et større planlagt nordnorsk religionshistorieprosjekt, og etablert dialog med 5 utdanningsinstitusjoner om samarbeid om videreføring av kurset Tro og livstolkning i Sápmi.

Størst risiko ved årets begynnelse var knyttet til:

1. Strategiplan for samisk kirkeliv
2. Kompetansebygging / rekruttering

Områdene er plassert i risikokartet etter nummer.

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					
	Liten			2		
	Meget liten		1	←	1	
	Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig	
	Konsekvens					
Risiko:	Lav	Moderat	Høy	Kritisk		

Risikovurdering

Arbeidet ned strategisk plan (1) i 2011 har vært gjennomført etter de oppsatte planer og risikoen ved årsskiftet er redusert når målene i 2011 er nådd.

Hovedutfordringene fremover er knyttet til implementering, rekruttering og kompetansebygging (2). Denne er ikke endret i 2011.

Hovedområde: 1. Stat – kirke

Hovedmål:

Følge opp den politiske avtalen i Stortinget (10.4.2008).

Gi kirkens organer en sterkere demokratisk legitimitet og forankring blant kirkemedlemmene gjennom nye valgeregler.

Utvikle ny kirkeordning med nye relasjoner mellom stat og kirke.

Generell vurdering av hovedmålet og beskrivelse av oppnådde resultater

Kirkevalget

Kirkevalget 2009 og evaluering av dette gav i all hovedsak et tilfredsstillende resultat sett i forhold til de forventninger forliket hadde fastsatt. Forberedelsene til valget 2011 søkte å styrke kommunikasjon og kandidatpresentasjon med sikte på å gi reelle valgalternativ ved valget. Etter Kirkevalget 2011 konkluderer KIFO med at det fortsatt er svakheter i gjennomføringen av bispedømmerådvalget, men sier samtidig at økt valgdeltagelse og større bredde både i velgergrunnlag og valgte medlemmer bidrar til at kirkelige organer har fått sterkere demokratisk legitimitet og forankring hos kirkemedlemmene.

Delmålet i 2011 er oppnådd.

Ny kirkeordning

Det er igangsatt arbeid for å utrede forslag til ny kirkeordning basert på Stortingsforliket av 2008, tidligere kirkemøtevedtak og erfaringer fra forsøk og organiseringsendringer i kirken. Gjennom en omfattende seminarrunde våren 2011 er det gitt vesentlig opplæring og deltakelse i kirkens debatt om fremtidig organisering for rådsmedlemmer og ansatte.

En samlande og godt forankret utvikling av en ny kirkeordning bør skje over et lengre tidsrom og som en skrittvis utvikling. Utviklingen er gitt et godt utgangspunkt med en styrking av det kirkelige demokratiet.

Delmålet i 2011 er oppnådd.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1.1 Demokratireformen (KM 11/08, KM 11/10)</i>		
Gjennomføre kirkevalg etter forutsetninger gitt i politisk avtale, basert på valgeregler vedtatt av Kirkemøtet og basert på evaluering og erfaringer fra 2009.	<p>1) Opplæring av lokale valgteam og valgfunksjonærer.</p> <p>2) Utgi bred informasjon om valget og om kandidatene i henhold til kommunikasjonsstrategi.</p> <p>3) Økt fokus på kandidatpresentasjon med tanke</p>	<p>1) Kurs for valgteam gjennomført bispedømmevis i februar og mars 2011. (Det ble i tillegg utarbeidet og distribuert kursmateriell til valgfunksjonærkurs (gjennomført på prosti-, fellesråds, og menighetsnivå).</p> <p>2) Mer og bedre presentasjon om valget og kandidater bl. a på Kirkerådets valgportal, gjennom egen instruksjonsfilm og gjennom bred annonsekampanje på papir og i nettaviser.</p> <p>3) Det ble vedtatt endrede regler for kandidatpresentasjon (KM 2010). I tillegg ble valgportalen «kirken.no» videreutviklet og det</p>

ÅRSRAPPORT 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>på både innhold og formidling.</p> <p>4) Prosjektene, produsere og sende ut valgkort.</p> <p>5) Tilrettelegge valget for det regionale og lokale nivå i alle faser; nominasjon, motivasjon, valg og resultat/rapportering.</p>	<p>ble gjennomført bispedømmevise kandidatsamlinger med vekt på kandidaters egenprofilering.</p> <p>4) Datafiler for valgkort ble oversendt trykkeri 20.06, og forelå ferdig trykt 15.07. Posten distribuerte til alle innen 10.08.</p> <p>5) Selv om Kirkerådets rolle som tilrettelegger i reformen har hatt stor betydning, har kirkevalget vært et stort felles løft for hele kirken, og vi har sett en organisasjon som har mobilisert kraftig på alle nivå.</p>
<p>Evaluere kirkevalget 2011 samt sluttevaluering av demokratireformen.</p>	<p>1) Velge leverandør til evaluering etter kunngjøring av konkurranse.</p> <p>2) Gjennomføre forskningsbasert evaluering av kirkevalget 2011 samt sluttrapport for demokratireformen.</p>	<p>1) Gjennomført offentlig anskaffelse; Valget falt på KIFO, kontrakt signert medio mars 2011.</p> <p>2) KIFO fikk overlevert filer fra Kirkerådet innen 06.10, evalueringsrapporten forelå 31.12.11</p>
<p>Gi en tilstrekkelig opplæring av nye råd.</p>	<p>1) Revidere håndbok for MR/FR og gi ut ny bok i samarbeid med KA.</p> <p>2) Opplæring av nyvalgte rådsmedlemmer.</p>	<p>1) Håndboken ble sendt til alle menigheter i september.</p> <p>2) Revidert kursmateriell ble sendt til bispedømmene 2. sept. Kurs planlegges av både bispedømmer og KA i perioden nov. 11-mars 12.</p>
<p><i>1.2 Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93) å øke ungdomsrepresentasjon (UKM 07/09)</i></p>		
<p>Opprettholde ungdomsandelen i KM og BDR og øke antall representanter i menighetsrådsvalget.</p> <p>Minst 2 kandidater under 30 år skal stå på de fleste lokale lister.</p>	<p>Tiltak rettet mot unges deltakelse i valget blir avklart i arbeidet med kommunikasjonsstrategi.</p> <p>1) Ha tett kontakt med Ungdomsrådsgiverne.</p> <p>2) Ta tak i utfordringene fra UKM sak 06/10.</p> <p>3) Gjennomføre fellessamling for alle bispedømmerådene ungdomsråd.</p> <p>4) Strategisk jobbing for å motivere organisasjonene til deltagelse på UKM.</p>	<p>Arbeidet med strategi i forhold til Bispedømmenes fokus på dette på samling med ungdomsrådene i mai. Sendt ut mail til BDR i forhold til kampanje for å få unge til å stemme ved kirkevalget.</p> <p>1) Møte gjennomført 10. januar. Har også hatt møte med Kirkefagsjefene om ungdomsfeltet. I prosess.</p> <p>2) Gjennomført som sak på UKM 2011. Fokus på rekruttering fra menigheter til ungdomsting.</p> <p>3) Gjennomført 20.-21.mai. En av sakene var ungdomsrepresentasjon til valget 2011, og hvordan ungdomsrådene kan motivere til at unge stiller til valg – og stemmer.</p> <p>4) Flere organisasjoner sendte delegater til UKM 2011 enn tidligere.</p>

ÅRSRAPPORT 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1.3 Stat-kirke - kirkeordning (KM 10/11, KM 10/08, KM 08/07)</i>		
Utarbeide et forslag til ny Kirkeordning.	<p>1) Arbeidsgruppe for Kirkeordning leverer konkret forslag til Kirkerådets direktør ihht fastsatt mandat.</p> <p>2) Avklare oppgaver og arbeidsfordeling med departementets kirkeavdeling.</p> <p>3) Bygge opp nødvendig kompetanse innen kirkelig organisering i KR.</p> <p>4) Gi tilbud om bred informasjon til ansatte og tillitsvalgte i bispedømmene.</p> <p>5) Revidere plan for en åpen, bred prosess.</p>	<p>1) Forslag fra arbeidsgruppe er mottatt av Kirkerådets direktør. Forslaget danner utgangspunkt for den videre prosess og er et referanse-/ressursmateriale for arbeidet.</p> <p>2) Samtaler og drøftinger er gjennomført. Et konstruktivt og godt samarbeid er etablert.</p> <p>3) Kompetanseoppbygging skjer i og med eksisterende stab. Et arbeid for å samle tidligere rapporter, utredninger og empiriske evalueringer.</p> <p>4) Seminarer ble i februar til mai gjennomført i alle 11 bispedømmer. I alt 1225 deltakere, ansatte og rådsmedlemmer deltok.</p> <p>5) Framdriftsplan ble forelagt Kirkerådet i mars-møtet. Kirkerådet vedtok videre framdrift på møter i september og desember 2011.</p>
<i>1.4 Oppfølging av Stortingsforliket april 2008 (KM 08/07)</i>		
Utrede ordning for tilsetting av proster og biskoper.	<p>1) Utvikle forslag til tilsetningsordning for biskoper og proster (sak KM 2012).</p> <p>2) Avklare spørsmål rundt presteskapets definisjon som fortsatt statlige tjenestemenn.</p>	<p>1) Samtaler er ført med kirkeavdelingen i FAD. Sak ble behandlet på Kirkerådets møte i desember.</p> <p>2) Spørsmålet er vurdert i oppnevnt arbeidsgruppe for kirkeordning. Spørsmålet avhenger av avklaringer i Stortinget.</p>
Forberede høring om lovendringer som følge av grunnlovsendringer	<p>1) Kartlegge hva som fra kirkelig side oppfattes som nødvendige lovendringer.</p> <p>2) Forberede sak for KR og KM angående høringsnotat fra departementet.</p> <p>3) Gjennomføre en åpen og bred prosess ved høringer og konsultasjoner.</p>	<p>1) Utført – se pkt. 2.</p> <p>2) Høringsuttalelse ble vedtatt av Kirkemøtet 5.-10. april 2011 og oversendt FAD.</p> <p>3) Åpne seminarer i bispedømmene er gjennomført med totalt 1225 deltakere, ansatte og rådsmedlemmer. Eget seminar er gjennomført med alle arbeidstakerorganisasjoner.</p>

Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring.

Hovedmål:

Stimulere til livslang læring i kirken ut fra Jesu oppdrag med å døpe og lære.

Gjennomføre trosopplæringsreformen i tråd med Stortingets og Kirkemøtets vedtak med en særlig vekt på implementering av ny Plan for trosopplæring.

Arbeide med strategiutvikling for og med aldersgruppen 18-30 i tråd KM sak 5/09.

Være en kompetent aktør når det gjelder religion- og livssynsspørsmål i skole og barnehage, og bidra til at kirken er en god samarbeidspartner for skole og barnehage.

Generell vurdering av hovedmålet og beskrivelse av oppnådde resultater

Livslang læring i kirken stimuleres både gjennom at arbeidet med trosopplæring for aldersgruppen 0-18 innebærer et familie- og generasjonsperspektiv, strategiarbeidet for aldersgruppen 18-30 år og gjennom mulighetene for voksenundervisning som ligger i lanseringen av gudstjenestereformen høsten 2011. Kirkerådets hovedinnsats i forhold til livslang læring i kirken ligger i gjennomføringen av trosopplæringsreformen.

Gjennomføringen av trosopplæringsreformen innebærer pedagogisk utviklingsarbeid, tilrettelegging av administrative system og kontaktarbeid med kirkelige og politiske myndigheter. Slik gjennomføres reformen ved at lokale planer utvikles, nye breddetiltak etableres, menighetene får tjenlige verktøy for planlegging, utvikling og rapportering og reformen forankres hos styrende organer.

Arbeidet med strategiutvikling for aldersgruppen 18-30 år er i god prosess fram mot behandling i Kirkemøtet våren 2013. Kartlegging er gjennomført, erfaringsinnhenting er i gang og det pågår et kontinuerlig arbeid med å utvikle ressurser og inspirasjonsmaterieil.

Kirkerådet gjør et kontinuerlig arbeid med å besvare henvendelser og delta i fora der spørsmål knyttet til religions- og livssynsspørsmål i skole og barnehage drøftes. Samarbeid med IKO og andre kompetansemiljø er nødvendig og ønskelig for å være oppdatert og i utvikling på disse feltene.

Delmålene er oppnådd.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>2.1 Trosopplæring: Ny plan(KM 4/09)</i>		
Bruke Plan for trosopplæring som redskap for utvikling av en fornyet trosopplæring i den norske kirke.	1) Videreutvikling av plankurs og ressurser for menighetenes lokale planarbeid.	1) Det utarbeides kontinuerlig kurs og seminaropplegg tilrettelagt for ulike målgrupper i samarbeid med kursarrangører. Vi er i dialog med bispedømmerådene for å fange opp behovet for veiledning på ulike tema i menighetenes planarbeid.
Utvikle og innarbeide breddetiltak og ressurser for en trosopplæring for alle	2) Utarbeide retningslinjer for biskopenes godkjenning av plan for å sikre enhetlig praksis i alle bispedømmene.	2) Dette var hovedtema på samling med bispedømmerådsgiverne i mars. Notat, samt leseskjema for vurdering av lokale planer ble sendt ut i mai. Dialog og veiledning høsten 2011 og tema på møte januar 2012.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
døpte.	<p>3) Videreutvikle ”minibanken” som et ressurssted for planarbeid.</p> <p>4) Avklare revisjon og nyetablering av ressursbanken.</p> <p>5) Utarbeide langtidsplan for utvikling og etablering av breddetiltak.</p> <p>6) Drive utviklingsarbeid for flere faser i dialog med barne- og ungdomsorganisasjonene: Lansere Tårnagentene Dåpsfasen Etter-konfirmantfasen Bibelkurs for 11-åringer (Juniorkonfirmasjon)</p>	<p>3) I prosess. Sees i sammenheng med utvikling av rapporteringsverktøy.</p> <p>4) I prosess. Må sees i sammenheng med IKT-satsningen. Dialog med IKT-seksjonen er etablert.</p> <p>5) I prosess. Jfr. pkt. 6. Informasjon om framdrift og planer på dette feltet som ble kommunisert til bispedømmerådene og menighetene i september. Også tematisert i møte med kristelige barne- og ungdomsorganisasjoner.</p> <p>6) Tårnagenthelg ble lansert i januar. Arbeidsgrupper er etablert på dåpsfasen og etter-konfirmantfasen. Det ble gjennomført konsultasjon om etter-konfirmantfasen 1.4, og nettverkskonferanse i Stavanger 21.9 om temaet. Bibelkurs, Kode B, er utviklet og lansert. www.kodeb.no</p>
<i>2.2 Trosopplæring: Videreføring av reformen i menighetene</i>		
<p>Arbeide for økt opptrappingstempo og sikre politisk forståelse av økonomisk ramme som 250 mill. i 2003-kroner.</p> <p>En kompetent og strategisk nasjonal og regional ledelse av reformen. Reformen skal gjennomføres i menighetene i minst ett nytt prosti pr. bispedømme i 2011</p>	<p>1) Kontaktarbeid med politisk miljø og FAD.</p> <p>2) Utrede og synliggjøre konsekvenser dersom rammen på 250 mill. kr ikke indeksreguleres.</p> <p>3) Etablere administrative systemer for reformen i konsolideringsfasen og drift i dialog med FAD, BDR, KA og andre relevante instanser.</p> <p>4) Kontaktpersonordning og kontaktmøter med bispedømmerådgivere.</p> <p>5) Kompetanseutvikling i seksjonen gjennom kontakt med trosopplæringsarbeid i menigheter, deltakelse på kurs og videreutdanning.</p> <p>6) Utvalg og offentliggjøring er gjort høsten 2010. Igangsetting skjer i 2011. Gjennomgang av oppstartsløp og innføringsprogram for nye menigheter. Utvalg og offentliggjøring for 2012 skjer høsten 2011.</p>	<p>1) Skjer fortløpende i møter og ved svarbrev til FAD av 5.4. Statusrapport pr.15.8 er levert. Arbeid rundt statsbudsjett for 2012.</p> <p>2) Dette er tydeliggjort i kommunikasjon til FAD og i orienteringssak til KR i mars.</p> <p>3) En gruppe med representanter fra BDR, KA og kirkevergelaget arbeidet fram en sak til behandling i KR i sept. 2011. Vedtak derfra er satt ut i livet.</p> <p>4) Skjer fortløpende. Avholdt nasjonalt møte i mars og oktober og kontaktpersonsamtaler i april/ mai.</p> <p>5) Tema i medarbeidersamtalene i mars. Tatt opp i årsrapportsamtalen med BDR. Skjer fortløpende gjennom kontaktarbeid og erfaringsdeling i seksjonen.</p> <p>6) Oppstart «gjennomføring 2011» har blitt ledet av bispedømmerådene. Utvalg av menigheter for «gjennomføring 2012» er gjort. Offentliggjøring skjedde januar 2012.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>2.3 Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling</i>		
<p>Godt samvirke med relevante fag- og kompetansemiljø for å sikre fagutvikling og kompetanse på trosopplæringsfeltet i faginstisusjonene og hos kirkelige medarbeidere på alle nivå i Den norske kirke.</p>	<p>1) Evalueringsforskning: Langtidsplan for hovedaktiviteter i 2011-13, igangsette deloppdrag i 2011 innenfor rammeavtalen.</p> <p>2) Drifte og videreutvikle kompetansenettverket med to konferanser og ett nettverksmøte i 2011.</p> <p>3) Utviklingsprosjekt: Systematisere og hente utbytte av avsluttede prosjekt. Holde kontakt med prosjekt som er i gang. Videreutvikle og differensiere modellen for utviklingsprosjekt og avklare og tilrettelegge ny utlysning.</p> <p>4) Lede og videreutvikle mentortjenesten i samarbeid med IKO.</p> <p>5) Planlegge og gjennomføre trosopplæringskonferanse høsten 2011.</p> <p>6) Utvikle og lansere e-læringsprogram for nye medarbeidere.</p> <p>7) Utrede hvordan trosopplæring kan inngå i de etablerte ordningene for kompetansemidler/ kompetanseutvikling i arbeidsgiver/ arbeidstakerstrukturen.</p> <p>8) Identifisere aktuelle temaer og stimulere fagpersoner i KR og fagmiljøene til å skrive artikler/kronikker/innlegg om trosopplæring.</p>	<p>1) KIFO leverte bidrag knyttet til bearbeiding av tall og resultatindikatorer som ble rapportert til FAD i august. KIFO har gjennomført spørreundersøkelser om trosopplæring i hjemmet. Dette prosjektet ferdigstilles ved årsskiftet. Det er kontinuerlig dialog om deloppdragene.</p> <p>2) En konsultasjon om aldersgruppa 18-30 ble gjennomført 1. september. En mindre konsultasjon om trosopplæring i ungdomsfasen ble gjennomført i mai som en forberedelse til en større nettverkskonferanse 21. september. KR samarbeidet med Misjonshøgskolen og Stavanger bispedømmekontor om konferansen. Nettverksmøtet er utsatt til februar 2012.</p> <p>3) a. Gjennomgang av prosjekt for ungdomsfasen er gjennomført. b. Årsrapportsamtaler ble gjennomført april/ mai c. Det er utarbeidet en differensiert modell for tildeling av prosjektmidler. Det ble imidlertid ikke utlyst midler i 2011 p.g.a. liten statlig tildeling i 2012.</p> <p>4) Kirkerådet deltok i ledergruppen for mentortjenesten som lager veiledning og kurs for de omlag 150 mentorene.</p> <p>5) Kirkerådet deltok i hovedkomiteen for konferansen, ledet komiteene for seminar og sceneprogram og gjennomførte konferansen 27. oktober med 1600 deltakere (1300 i 2010).</p> <p>6) E-læringsprogrammet utviklet og lansert i september.</p> <p>7) Temaet er tatt opp med KA og Kateketforeningen. Departementet har også reist temaet i et brev til KA med kopi til KR i tilknytning til bruken av kompetansemidlene som er knyttet til kateketstillingene. Må følges opp videre.</p> <p>8) Kontinuerlig arbeid med nyhetsbrev og publisering av artikler om "18-30" på kirken.no. Besvare henvendelser fra pressen om konfirmasjon. Dette må følges opp mer konkret i dialog med informasjonsavdelingen.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>9) Lage nytt menyfelt på hjemmesidene (fag/forskning/evaluering).</p>	<p>9) Feltet er etablert. Følges opp med nyheter og informasjon om arrangement.</p>
<p><i>2.4 Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon</i></p>		
<p>Gjøre kirkens trosopplæring kjent/synlig i det offentlige rom og overfor de ulike målgruppene, slik at det skapes grunnlag for god oppslutning i menighetene.</p> <p>Medvirke til at ansatte og frivillige i kirken er godt kjent med, og føler eierskap til trosopplæringsreformen og planarbeidet.</p>	<p>1) Utvikling av publikumsrettede informasjonstiltak rundt dåp og konfirmasjon: Dåp: Lansere interaktivt nettsted rettet mot potensielle dåpsforeldre. Konfirmasjon: Revidert brosjyre for postutsending, nettkampanje i sosiale medier og videreutvikling av innhold til nettstedet konfirmant.no.</p> <p>2) Informasjonsarbeid, eksisterende breddetiltak: LysVåken: Videreutvikling av kommunikasjonsmateriell, redesign av lysvaken.org. og evt. nettkampanje.</p> <p>Tårnagenthelg: Videreutvikling av kommunikasjonsmateriell og informasjonskampanje.</p> <p>3) Nytt breddetiltak: Bibelkurs. Utvikle visuell profil, komm.materiell, nettsted.</p> <p>4) Nyhetsbrev ant. utgaver: 8-10 og innsalg av saker til pressen.</p> <p>5) Teknisk samordning og utvikling av innhold for nettstedene konfirmant.no, barnedap.no (innholdsmessig koordinering med barnogtro.no), lysvaken.org og tarnagenthelg.no.</p> <p>6) Relansering av ressursbanken.</p> <p>7) Kursmodul, fagdag kommunikasjon. Målgr.: ansatte i menighetene. Gjennomføres prostivis eller bispedømmevis.</p>	<p>1) To nasjonale og bredt anlagte informasjonstiltak er gjennomført. Dåp: Nettkampanje i en rekke nettmagasiner og interaktivt nettsted lansert 28.3. Konfirmasjon: Brosjyre til alle født i 1997 var ferdig distribuert 20. april. Nettkampanje: Annonsering på Google i perioden april til oktober. Innholdsproduksjon til nettstedet konfirmant.no skjer fortløpende.</p> <p>2) LysVåken: Ny nettside etablert med flere nye innholdselement, kommunikasjonsmateriell utviklet. Nettkampanje: Ikke gjennomført.</p> <p>Tårnagenthelg: Overføres til 2012. Neste helg er planlagt 21. – 22. april 2012.</p> <p>3) Kode B lansert 22.10. Ressursnettsted etablert, kommunikasjonsmateriell er utviklet.</p> <p>4) Nyhetsbrev distribuert i januar, mars og april, mai, august, oktober, november og desember. Det jobbes fortløpende med innsalg av saker til pressen.</p> <p>5) Overføres til 2012. Skille mellom a) publikumsrettede nettsteder og b) ressursnettsteder for medarbeidere. A= konfirmant.no, barnogtro.no, dåp. B=lysivaken.no, tarnagenthelg.no, kode B.no.</p> <p>6) Overføres til 2012.</p> <p>7) Innhold utviklet. Arrangeres første gang i Hamar bispedømme 25.1.2012.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>2.5 Trosopplæring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner</i>		
<p>Legge til rette for at sentrale lederstrukturer, organisasjoner og institusjoner blir involvert og engasjert i videreføring av reformen, og at dette bidrar til kvalitet og felles strategier i reformens gjennomføringsfase</p>	<p>1) Bruke den faglige referansegruppen for trosopplæringsreformen som ressurs for videreutvikling av reformen.</p> <p>2) Kontakt og samarbeid med BDR/ biskopene om innhold og organisering av reformen.</p> <p>3) Samarbeide/ holde dialog med KA (inkl. KVL) om økonomiforvaltning, stillinger, rapporteringsrutiner og Stadig bedre. (Jfr. pkt. 1.3).</p> <p>4) Legge til rette og delta i Samarbeidsråd for barne- og ungdomsarbeid og bruke dette organet aktivt til å orientere og involvere organisasjonene i reformarbeidet.</p> <p>5) Etablere rutine for jevnlig kontakt og følge opp konkrete samarbeidsprosjekt med IKO.</p> <p>6) Ivareta informasjon og kontakt med forlag og materiellprodusenter.</p>	<p>1) Møteplanen for 2011 følges og referansegruppen bidrar med faglige innspill. Evaluering med tanke på videreutvikling og oppnevning av ny gruppe for 2012-2013 er gjennomført.</p> <p>2) Dette er gjort fortløpende via ulike møtepunkt og kommunikasjon.</p> <p>3) Jfr. punkt 2.2.3 Har deltatt på lederforum i Kirkevergelaget og har jevnlig møter med oppfølging av de andre sakene.</p> <p>4) To møter er gjennomført i 2012. Organisasjonenes rolle i trosopplæringen og hvordan dette innarbeides i menighetenes lokale planer har vært sentrale tema.</p> <p>5) Samarbeid skjer kontinuerlig og dialogen er god. Mentortjenesten og trosopplæringskonferansen er sentrale samarbeidsfelt. Det er avtalt å gjennomføre en felles fagdag pr. semester for BUT-seksjonen og fagrådgiverne ved IKO.</p> <p>6) Skjer primært gjennom utlysning og oppfølging av utviklingsprosjekt.</p>
<i>2.6 Trosopplæring: Tilrettelagt trosopplæring</i>		
<p>Videreutvikle verktøy, støttestrukturer, materiell og kompetanse for å styrke menighetenes arbeid ed å inkludere og tilrettelegge trosopplæringen for barn og unge uavhengig av livssituasjon og funksjonsevne.</p>	<p>1) Samarbeid med KA og andre relevante instanser om informasjon, kompetanseheving og tilgjengeliggjøring av ressurser når det gjelder rettigheter, forpliktelser og erfaringer innen feltet.</p> <p>2) Avklare videreføring av troshandboka.no. (Jfr. pkt. 2.4.4.)</p> <p>3) Samarbeide med Seksjon for diakoni og samfunn om tiltak knyttet til rusvalg og rusforebygging, diakonale perspektiv på barns og unges livsvilkår og forebygging og</p>	<p>1) Er i prosess sammen med andre instanser om bearbeiding av hefte/ressurs om rettigheter, muligheter og samarbeid med kommunene knyttet til tilrettelagt trosopplæring. Et forskningsprosjekt om trosopplæring for barn og unge som bor i institusjon er i gang og skal avsluttes i 2012.</p> <p>2) Det arbeides med å få overført innholdet i nettportalen til KR. Avventer avklaring fra Nord-Hålogaland bispedømme som administrerer denne p.t. Det arbeides med å opprette en «trosopplæringsfane» på nettstedet deltakelse.no</p> <p>3) Deltakelse i det kontinuerlige styringsgruppearbeidet knyttet til ROKs prosjektarbeid med rusvalg og rusforebygging, bla. ved at KIFO gjør et forskningsoppdrag som kartlegger rus i kristne ungdomsmiljøer. Deltakelse på konferanse om barn på</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	arbeid med barn og unge med overgrepserfaringer. (Se hovedområde 5)	Diakonhjemmet 13.04. Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep har prosjektmidler til å kurse og videreutvikle materiell og fagbok. En arbeidsgruppe ledet av KA utarbeidet høsten 2011 retningslinjer for bruk av politiattest knyttet til medarbeidere i kirken.
2.7 Konfirmasjon og myndighetsfasen		
Sikre kvalitet og videreutvikling av konfirmasjon og myndighetsfasen slik at prosentandelen konfirmanter øker i forhold til kullet av døpte og at det videreutvikles trosopplæring for 15-18-åringer som når bredden av døpte i gruppen.	<p>1) Produsere og sende ut brosjyren <i>Konfirmant 2012</i> til alle ungdommer født i 1997 og alle menighets- og bispedømmekontor m.m.</p> <p>2) Videreutvikle nettkampanje og nettside for konfirmasjon i forb. med <i>Konfirmant 2012</i>.</p> <p>3) Oppfølging av konfirmasjonens plass i ny plan for trosopplæring med særlig fokus på leirarbeid.</p> <p>4) Oppfølging av FoU prosjekter på konfirmant- og myndighetsfasen.</p> <p>5) Behandle rapporter fra regionale og nasjonale prosjekter på konfirmasjon- og myndighetsfasen.</p> <p>6) Stimulere til utvikling av ressurser på konfirmasjons- og myndighetsfasen. Utvikle og lansere ledertreningskonsept for fjorårskonfirmanter.</p>	<p>1) Er gjennomført. Ferdig distribuert 20. april. Planlegging igang for 2013 brosjyren. Satt i gang arbeid med fokusgrupper.</p> <p>2) Er gjennomført. Annonsering på Google i perioden april til oktober.</p> <p>3) Er i prosess og konkretiseres i 2012.</p> <p>4) Årsrapportsamtaler og bruk i forbindelse med utvikling av breddetiltak for aldergruppen 13-18 år.</p> <p>5) Rapportene er systematisert og brukes i det videre arbeidet med ressurser for å styrke trosopplæringen for denne aldersgruppen.</p> <p>6) Er i prosess og konkretiseres i 2012, jfr. pkt. 2.1.6 og 2.3.3.</p>
2.8 Samisk trosopplæring		
Videreføre arbeidet med utvikling av samisk trosopplæring på nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk og norsk.	<p>1) <i>Plan for samisk trosopplæring</i>: gjøre planen tilgjengelig på samiske språk, og stimulere til å ta planen i bruk lokalt gjennom besøk og seminarer.</p> <p>2) Stimulere lokale aktører til å ta i bruk ressursene på www.osko.no gjennom besøk og seminarer.</p>	<p>1) Et planhefte som inneholder <i>Plan for samisk trosopplæring</i> på norsk, sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk, samt nordsamisk oversettelse av <i>Gud gir – vi deler</i>. <i>Plan for trosopplæring</i> er trykket, digitalisert og lagt ut på www.kirken.no. Trykt hefte ble distribuert til alle bispedømmeråd/biskoper og et stort antall menigheter i det samiske området i juni. Implementering, jf. pkt. 2) og 3).</p> <p>1-2) Trosopplæringsrådgiver har informert om planen og www.osko.no på prostimøte i Indre-Finnmark prosti, Tysfjord menighet og Sørsørsamisk menighet i april/mai, og besøkt</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Holde regionale fagseminar for samisk trosopplæring (erstatter i 2011 årlig verdikonferanse).</p> <p>4) Planlegge og forberede nasjonal samisk konfirmantleir 2012.</p> <p>5) Stimulere til lokale/regionale konfirmantleirtiltak i 2011.</p> <p>6) Nytrykk av (revidert) nordsamisk konfirmantbok.</p> <p>7) Stimulere til lokal utvikling av trosopplæringsmateriell på sør-, lule- og nordsamisk.</p>	<p>Sør-Varanger, Nesseby, Tana, Karasjok, Kautokeino, Alta og Tromsø i oktober. . Intern evaluering og veien videre for prosjektet igangsatt i desember.</p> <p>3) Fagseminar for samiske trosopplærere og bispedømmerådgivere fra de tre nordligste bispedømmene 28. oktober i Oslo.</p> <p>4) Fremdrift i innfasing av regionale og nasjonal konfirmantleirtiltak drøftet på fagseminaret (jf. pkt. 3). Realistisk mål for innfasing på nasjonalt nivå er nå 2014.</p> <p>5) Det er ytt støtte til 3 samiske konfirmantleirer (en i nordsamisk område, en i lulesamisk og en i sørsamisk område) med forutsatt rapportering for å sikre relevant erfaringsinnhenting for fremtidig nasjonal samisk konfirmantleir.</p> <p>6) Revidert nordsamisk konfirmantbok trykket i desember.</p> <p>7) Det er ytt støtte til utvikling av en sørsamisk 4-årsbok (forventet utgivelse 2013) og en nordsamisk barnesalmebok (forventet utgivelse 2012). Samisk kirkeråd har arbeidet direkte opp mot forlag med samisk tilrettelegging og oversettelse av aktivitetsboka Alle gode ting / Buot buorit utgitt i august. Lulesamisk 4-årsbok med finansiert oversettelse av SKR, ble utgitt i vår. CD til nordsamisk 4-årsbok, delfinansiert av SKR, ble utgitt i vår.</p>
<p><i>2.9 Kirke for 18-30 (KM 5/09)</i></p>		
<p>Utvikle en strategi for å være kirke for aldersgruppen og skape økt deltagelse og engasjement. Sak til KM 2013.</p>	<p>1) Avholde jevnlig møter i arbeidsgruppa.</p> <p>2) Publisere nettartikler og motivere menighetene til å ta i bruk ressursartiklene til refleksjon rundt aldersgruppa. Eventuelt etablere ny "landingsside".</p> <p>3) Bearbeide og publisere funnene fra spørreundersøkelse</p>	<p>1) Det er avholdt 3 møter med arbeidsgruppa vårsemesteret og 2 møter i høstsemesteret. Et møte i høstsemesteret ble lagt til København med evaluering av konsultasjonen og besøk til Brorsons kirke som er en ungdomskirke.</p> <p>2) Det ble i januar opprettet en side på kirken.no/ung der det kontinuerlig publiseres artikler som aktualiserer arbeid med unge voksne. Artiklene skrives av journalister med bestilling fra Kirkerådet. Det ble sendt ut informasjon til menigheter, organisasjoner og andre instanser med oppfordring til å lese og bruke artiklene. Ny landingsside www.kirke18-30.no ble relansert i desember.</p> <p>3) Bearbeidingen er gjort og artikkel ble presentert på konsultasjon 1.september 2011 og er publisert på nettsida. Undersøkelsen er også</p>

ÅRSRAPPORT 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>for aldersgruppa 18-30.</p> <p>4) Innhente erfaringer fra menigheter og organisasjoner angående arbeid med 18-30 i Den norske kirke.</p> <p>5) Arrangere konsultasjon på bakgrunn av undersøkelsene.</p> <p>6) Sikre bred forankring og dialog med organisasjoner, studentprester med flere i arbeidet med strategiene.</p> <p>7) Gi innspill til KM 2011 om innføring av gudstjenestereformen.</p> <p>8) Styrke ungdomsteologifeltet ved å videreutvikle samarbeidet med aktuelle utdanningsinstitusjoner.</p> <p>9) Starte planlegging av ungdomsteologikonferanse 2012 i samarbeid med MF.</p> <p>10) Følge opp økumeniske kontakter nasjonalt og internasjonalt, bidra inn i å videreformidle impulser fra LVF, EYCE, KV, IACYM og NKR.</p> <p>11) Delta på aktuelle konferanser</p>	<p>brukt i prosjekt om menighetsutvikling. Det er startet et fokus på 18-30-gruppen innen kultursatsningen, som ble drøftet med kulturnettverket i desember.</p> <p>4) Det er gjennomført en kartleggingsundersøkelse av erfaringer og strategier knyttet til arbeidet med unge voksne blant alle menigheter, bispedømmer, organisasjoner, studentprester og feltprester. Denne kartleggingen er bearbeidet og ble presentert på konsultasjon 1.september 2011.</p> <p>5) 1. september ble det gjennomført en bred konsultasjon med ca. 50 deltakere fra organisasjoner, studiesteder, bispedømmer og menigheter.</p> <p>6) Det ble avholdt møte med studentprestene i januar. Det ble gjennomført en bred konsultasjon med medvirkende fra ulike organisasjoner, studentprester, folkehøgskoler og menigheter i september.</p> <p>7) Det ble arrangert et møte med avdeling for menighetsutvikling der Synovateundersøkelsen ble gjennomgått og det ble gitt innspill til hvordan unge voksne i større grad kan involveres i gudstjenesten. Det ble også gitt skriftlige innspill til veiledningen til gudstjenestereformen.</p> <p>8) Utdanningsinstitusjonene er involvert gjennom artikkelsskriving, konsulenttjenester innen bearbeiding av undersøkelser, bidragsyttere i konsultasjon og arbeidsgruppe. Det ble inngått et samarbeid med Menighetsfakultetet våren 2011 om å styrke satsningen på Unge voksne, bl.a. ved at dette var hovedfokus for nettsida ungdomsarbeid.no i vårsemesteret og unge voksne var tema på Tankesmia i juni.</p> <p>9) Dette arbeidet er godt igang og det er gjennomført to møter.</p> <p>10) Kontinuerlig virksomhet som ivaretas av ungdomsrådgiver. Ungdomsrådgiver, samt 4 unge deltar i en nettdebatt som omhandler utvikling av strategiplan for LVF 2012-2016. Informasjon fra KV/LVF/NKR formidles videre til bispedømmer og andre aktuelle.</p> <p>11) Det ble gjennomført en studietur til Princeton Theological Seminary i USA i</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	på temaet ungdomsteologi.	november 2011 med deltakelse på forelesninger og en konferanse om unge voksne.
<i>2.10 Samarbeid barnehage- skole og kirke</i>		
Være en kompetent aktør når det gjelder spørsmål knyttet til kirkens rolle i møte med barnehage og skole.	<p>1) Samarbeide med relevante fagmiljøer for å være oppdatert, besvare henvendelser og være ressurs for BDR og menigheter på dette temaet.</p> <p>2) Gjennomføre en samling for undervisnings- og trosopplæringsrådgivere om temaet.</p> <p>3) Utarbeide kurs/ studieopplegg for ansatte i kirken om forholdet mellom trosopplæring og barnehage/skole-samarbeid.</p> <p>4) Legge til rette for seminarer om temaet på konferanser/ temadager.</p>	<p>1) Kontinuerlig virksomhet. I etterkant av hendelsene 22.7 ble det utarbeidet en veiledning til menighetene med tanke på å bistå skolene i forbindelse med markeringer ved skolestart.</p> <p>2) Ble integrert i rådgiversamlingen i oktober. Følges opp i dialog med IKO i 2012.</p> <p>3 og 4) Av kapasitetsmessige grunner er dette ikke prioritert. Kirkerådet har henvist til IKO ved konkrete henvendelser.</p>
<i>2.11 Voksenundervisning</i>		
<p>Videreføre arbeidet med voksenundervisningen i Den norske kirke. Opplæringstiltak i forbindelse med lansering av gudstjenestereformen.</p> <p>Utvikle ressurser om foreldre, foresatte og fadderens rolle i trosopplæringen.</p>	<p>1) Delta i ulike nettverk som Norsk kristelig studieråd og Nordisk kirkelig studieråd.</p> <p>2) Stimulere utvikling av å gjøre kjent eksisterende ressurser for foreldre/ faddere/ familier i trosopplæringen.</p> <p>3) Gjennomføre en intern fagdag i KR med temaet for å sikre en helhetlig tilnærming til saken.</p> <p>4) Utvikle ressurser for voksenopplæringstiltak i menighetene i forbindelse med innføring av gudstjenestereformen.</p> <p>5) Motiverte menigheter, studieforbund og Kirkeakademier til å gjennomføre samlinger og samtaleopplegg rundt filmen "Gunnar goes God" vinteren 2011.</p>	<p>1) Deltatt på møter i disse nettverkene. Nordisk kirkelig studieråd hadde møte i Finland i februar.</p> <p>2) Det er igangsatt et arbeid med ressurser for trosopplæring i familien som gjøres tilgjengelig i 2012.</p> <p>3) Det er etablert samarbeid med Seksjon for gudstjenesteliv om punkt 3 og 4.</p> <p>4) Se over. Utviklingsarbeid er i gang med sikte på lansering i 2012.</p> <p>5) Det ble sendt informasjon til alle landets menigheter om å gjennomføre samtaleopplegg rundt filmen. Dette ble gjennomført i noen menigheter/ bispedømmer. Det ble ikke laget noen form for rapportering, siden dette kun var en oppfordring til å bruke anledningen til å se film og samtale i etterkant. Modellen fra Sverige "Tala film – tala liv" ble foreslått som utgangspunkt til opplegg.</p>

Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv

Hovedmål:

Fornye kirkens gudstjenesteliv etter de mål som Kirkemøtet og Kirkerådet fastsetter.

Gi rom for større fleksibilitet og valgfrihet i menighetene, mer involvering fra flere deltakere og sterkere stedlig forankring av gudstjenestelivet.

Utarbeide gudstjenestemateriell på de tre samiske offisielle språkene sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk.

Generell vurdering av hovedmålet og beskrivelse av oppnådde resultater

Hovedmål: Fornye kirkens gudstjenesteliv:

Vedtaksprosessen ble fullført, men med en mer omfattende høringsprosess av dagens bønn/kollektbønner, slik at disse ikke forelå ved advent 2011, som planlagt. Alle de 10 trykte *publikasjonene* ble imidlertid ferdigstilt og forelå trykt til advent 2011, også den omfattende permen med Liturgisk musikk.

Kirkerådet deltok også i en rekke *introduksjonskurs* for kirkelige ansatte i mange bispedømmer.

Fleksibilitet, involvering og stedegenhet ble tydelig fremmet gjennom liturgiene og veiledningsstoffet som vi utga, og på introduksjonskursene.

Når det gjelder utarbeiding av gudstjenestemateriell på samisk vises det til rapporten for Samisk kirkeråd.

Delmålene er delvis oppnådd.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>3.1 Følge opp gudstjenestereformen (KM 04-07/11 og 14/11, KM 04-09/10)</i>		
Legge fram det nye gudstjenesteforslaget med tekstbok for Kirkemøtet i 2011 til endelig vedtak og ferdigstille liturgiske bøker.	1) Ferdigstille liturgiene, veiledningen og motivasjonsdelen. 2) Ferdigstille manus til trykking i kontakt med Eide forlag.	1) Behandlet på KM 2011 og vedtatt. Veiledning- og motivasjonsstoff ble ferdigstilt. 2) Alle manus til liturgiske bøker ble levert og forelå trykket i 2011.
<i>3.2 Utvikle liturgisk materiale</i>		
Nyformulere <i>dagens bønn</i> til hovedgudstjenesten og ferdigstille dagens bønn til 2. rekke 2011/12 som forsøksordning. Fornye annet liturgisk materiale som kompletterer Kirkemøtevedtaket om gudstjenestereformen	1) Samarbeide med personer som skriver dagens bønn. Ferdigstille ca. 60 bønner. 2) Starte arbeidet med å utvikle nye, særskilte liturgier i Næmnd for Gudstjenesteliv.	1) NFG drøftet i tre møter dagens bønn. Det ble innhentet bønner fra en rekke personer og 2/3 av kirkeårets bønner ble drøftet i Kirkerådet og i Bispemøtet i 2011. De forelå ikke til advent – noe vi hadde stilt spørsmål ved om ville bli mulig. Men de ble tatt inn i et annet løp med tanke på høring i 2012 og KM-vedtak i 2013. 2) Et forslag til liturgi for ulike velsignelseshandlinger ble vedtatt i NFG med tanke på å komme i bønneboken.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
2010/2011.		
<i>3.3 Utvikle ny ordinariemusikk</i>		
Fullføre arbeidet med å utvikle ny liturgisk musikk for den utvidede prøvingsperioden.	<p>1) Utgi liturgisk musikk hefte 3.</p> <p>2) Utgi veiledningsmateriale til heftet.</p> <p>3) Utarbeide oversikt over kirkemusikere til hjelp i innføringen av reformen.</p>	<p>1) Dette er utvidet til en samleperm med ny og tidligere utgitt liturgisk musikk. Musikken ble sendt forlaget og utkom i november 2011. Den inneholder hele 780 sider med liturgisk musikk.</p> <p>2) Veiledningsmaterialet ble fullført både som del av gudstjenestepermen og som eget hefte «Sammen for Guds ansikt».</p> <p>3) Dette arbeidet ble også utført.</p>
<i>3.4 Innføring av gudstjenestereformen</i>		
Motivere og legge til rette for innføringen av gudstjenestereformen i menighetene. Skape en god synergi mellom de pågående reformene i kirken.	<p>1) Delta i felles arbeidsgruppe for innføringen av reformen.</p> <p>2) Bidra i kurs om gudstjenestereformen.</p> <p>3) Styrke det tverrfaglige samarbeidet og veilede om god synergi mellom reformene.</p>	<p>1) Er fulgt opp gjennom hele 2011.</p> <p>2) Ble fulgt opp. På første kursuke var det 70 deltakere.</p> <p>3) Ble fulgt opp i veiledningsmaterialet til reformen og i tverrfaglige kurs. Arbeid med voksenkatekumenat om gudstjeneste ble påbegynt.</p>
<i>3.5 Samiske liturgier</i>		
Videreføre arbeidet med utvikling og tilgjengeliggjøring av liturgier på samiske språk.	<p>1) Trykke godkjente lulesamiske liturgier.</p> <p>2) Starte arbeid med organisthefte til ny nordsamisk liturgibok.</p>	<p>1) Tiltak er i prosess. Lulesamiske liturgier ble godkjent av SKR og KR i februar. Manus er kodet med sikte på trykking. Foreliggende notefiler må justeres, og manus tilpasses tospråklig utgivelse (perm). Fullføres i 2012.</p> <p>2) Pr. desember foreligger harmonisering til over halvparten av notematerialet.</p> <p>Nordsamisk liturgibok ble trykket i mai og informasjonsbrev med ett vedlagt eksemplar ble sendt til biskop/bispedømme og menigheter i nordsamisk språkområde.</p>
<i>3.6 Ny salmebok (KR 12/10)</i>		
Slutføre utarbeidelsen av ny salmebok og ny koralbok på bakgrunn av høringen i 2009 og Kirkerådets vedtak, mars 2010.	<p>1) Prosjektgruppen for salmebok leverer forslag til KR's septembermøte.</p> <p>2) KR's forslag oversendes Bispemøtet i oktober.</p> <p>3) Salmebokforslaget ferdigstilles.</p>	<p>1) Arbeidet med salmebok og koralbok er i rute i 2011.</p> <p>2) Forslaget ble behandlet i KR og i Bispemøtet og fikk god mottakelse.</p> <p>3) Salmebokforslaget var i rute ved utgangen av 2011 med tanke på KM-behandling i 2012.</p>

Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning

Hovedmål:

Være "til for menighetene".

Ha oppmerksomhet på saker av felles kirkelig karakter.

Bidra til at kirkens organisering og forvaltning er funksjonell, kostnadseffektiv og brukerorientert.

Samle kirken til ett IKT-rike, med felles IKT-verktøy for alle medarbeidere, likt servicenivå for alle, der kirkens brukere er i sentrum.

Generell vurdering av hovedmålet og beskrivelse av oppnådde resultater

Lokalt forsøks- og utviklingsarbeid

Den lokale kirke er organisert i 1280 selvstendige sokn fordelt på landets 429 fellesråd. Et utviklingsarbeid med samarbeid mellom disse enhetene har bidratt til en økt samordning av kirkens lokale administrasjoner en rekke steder. Arbeidet er svært tidkrevende og prosjekter lykkes i størst grad når de er lokalt initierte. Forsøk med felles menighetsråd for flere sokn, involverer nå 100 sokn. Samhandlingen skaper en mer funksjonell organisering, sparer tid og ressurser for administrasjonen og virker i all hovedsak positivt inn på menighetslivet.

Menighetsutvikling

Kirkerådet har et samarbeid med prosjektet «Menighetsutvikling i folkekirken» på Det teologiske menighetsfakultet. Flere menigheter deltar og er involvert.

Nøkkeltall og statistikk

En arbeidsgruppe arbeider med å finne tjenlige ordninger for innsamling, lagring og publisering av kirkelige data. Det er viktig å koble kirkelige tjensteddata og medlemsregisterdata med demografiske data på soknenivå for å utvikle hensiktsmessige styringsrapporter for menighetene-

Kommunikasjon

Så godt som alt kommunikasjonsarbeidet retter oppmerksomheten mot saker av felles kirkelig karakter. I 2011 har særlig arbeid med Kirkevalget 2011, ny kirkeordning og gudstjenestereform vært i fokus. Kirkevalget oppnådde en økning i valgdeltakelse, tross betydelig nedgang i oppmøtet til det offentlige valget og svært høy nyhetsterskel i den avgjørende oppkjøringen til valget, grunnet terrorhandlingen 22. juli. I arbeidet med ny kirkeordning er det blitt tilrettelagt for bred involvering internt i kirken. Gudstjenestereformen er i noen grad blitt kjent i offentligheten gjennom dekning av Kirkemøtet og medieoppslag om innføring av reformen.

Kirkerådet har ikke fått politisk tilslutning til IKT-strategien i form av bevilgninger til forberedt utviklingsprosjekt Nytt trippelnett. Dette forsinker arbeidet med å samle kirken til ett IKT-rike. Det hindrer også utvikling av mer brukerorienterte tjenester for medlemmene på nett.

Utredningsarbeidet i prosjektet IKT i kirken har vært rettet mot å forberede oppfyllelse av hovedmålet om å samle kirken til ett IKT-rike. Modell for organisering, finansiering og styring er ved årets slutt til vurdering i departementet.

Delmålene 4.8. *At kirken videreutvikler sin samfunnskontakt slik at medlemmenes engasjement, deltakelse og medeierskap styrkes:* Drøyt 400.000 medlemmer deltok i Kirkevalget 2011.

Generell vurdering av hovedmålet og beskrivelse av oppnådde resultater

Kommunikasjonsarbeid i forbindelse med 22. juli bidro til å gjøre kirken synlig og relevant for medlemmene.

Kirken.no og kirkevalget.no, samt løpende kommunikasjonsarbeid *legger til rette for åpenhet og innsyn og bidrar til å gjøre kirken tilgjengelig og nærværende* i det offentlige rommet.

Bidra til at kirkens medlemmer får økt kunnskap om det kirkelige demokratiet og større forståelse for hva kirken er og gjør: Alle stemmeberettigede medlemmer fikk valgkort tilsendt. 90 prosent av de spurte i en undersøkelse sa de kjente til Kirkevalget. Folk vet at det er valg og at de har stemmerett, men mange interesserte har problemer med å delta i det kirkelige demokratiet. Informasjonsbehovet som valgordningen krever er ikke dekket. Kirkens deltakelse etter 22. juli ga medlemmene større forståelse for hva kirken er og gjør.

Delmålene er delvis oppnådd.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>4.1 Følge opp omstilling og utviklingsprosjekter i menighetene</i>		
Gjennom omstilling og utviklingsarbeid bidra til økt kirkelig samarbeid på tvers av sokne- og kommunegrenser.	1) Bidra til etablering av et prosjekt i samarbeid med KA og departementet. 2) Bidra til at kirkelige organer får tilgang til tilstrekkelig kompetanse for fremtidig endring og omstilling i Den norske kirke.	1) En prosjektorganisasjon med direktørene for KA og KR som eierstyre, er etablert, prosjektledere konstituert og en har kommet i gang med to av tre delprosjekter. Det er gjort vedtak om oppstart av et tredje delprosjekt og den oppbygging og samling av kompetanse for lokal organisasjonsutvikling er kommet godt igang. 2) Prosjekt lokal organisasjonsutvikling ble etablert høsten 2011. Oppbygging av kompetanse for fremtidige prosjekter og organisasjonsutvikling er igangsatt. Ingen nye lokale prosjekter er igangsatt.
<i>4.2 Styrke menighetsutviklingen</i>		
Videreutvikle verktøy for menighetsutvikling i folkekirkekontekst. Utrede ordninger for menighetsdannelser på tvers av soknestrukturen.	1) Samarbeide med prosjektet "menighetsutvikling i folkekirken" på MF om videreutvikling og kvalitetssikring av verktøy og arbeidsprosesser omkring menighetsutvikling. 2) Forberede sak til Kirkemøtet 2012 om evaluering av bymenigheten Sandnes og eventuelle konsekvenser for menighetsdannelser på tvers av soknestrukturen.	1) Prosjektet har fått OVF tilskudd på 150.000. Den første fasen er evaluert og avsluttet. Det er etablert Styringsgruppe for det nye prosjektet med representasjon fra KR. Bok om menighetsutvikling er utgitt: Sammen i forandring. Refleksjoner om menighetsutvikling i folkekirken. Videre vil en forskningsbasert bokutgivelse foreligge våren 2012. 2) Saken er vurdert og i lys av de omfattende prosessene med Kirkeordning er det bestemt at saken ikke foreslås til KM 2012,- men til behandling på KR's møte i desember 2012.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
4.3 Utvikle nøkkeltall og statistikk		
<p>1) Foreslå kortsiktige og langsiktige endringer i spørsmål om innsamling, lagring og publisering av kirkelige data.</p>	<p>1) Følge opp hovedkonklusjoner i rapporten fra arbeidsgruppen nedsatt av FAD om kirkelig statistikk.</p> <p>2) Vurdere fornyelse av avtalene med NSD og KIFO.</p> <p>3) Forbedre koblingen av kirkelige tjenestedata og medlemsregisterdata med demografiske data, særlig på soknenivå mht. hensiktsmessige rapporter for menighetene.</p> <p>4) Utarbeide Kirkelig årsstatistikk 2009 til Årbok for Den norske kirke.</p>	<p>1) Er fulgt opp i et samarbeid med alle avdelinger i KR. KR er bedt om å overta avtalen som FAD har hatt med SSB.</p> <p>2) Det har vært et møte for å vurdere behovet for revisjon av avtalen med NSD, men foreløpig er det enighet om å prioritere oppgavene tydeligere. Arbeidet med KIFO-avtalen er ikke påbegynt.</p> <p>3) Samtaler er innledet med SSB i samarbeid med KIFO o.a. for å vurdere hvilke demografiske data som bør finnes på soknenivå. Det er åpnet dialog med SSB om saken. Årsstatistikkskjemaet er revidert og nye variabler er tatt inn.</p> <p>4) Hovedtall for 2010 er allerede presentert i KIFOs tilstandsrapport for Dnk. Produksjon av årboken er utsatt.</p>
4.4 Følge opp IKT-strategien for Den norske kirke (KM 03.7/09)		
<p>Videreutvikle kirkens organisasjon slik at medlemmenes engasjement, deltakelse og medeierskap styrkes, og slik at ansatte, tillitsvalgte og frivillige får gode og tjenlige arbeidsverktøy og samhandlingsrom.</p>	<p>1) Etablere politisk eierskap til prosjektet <i>IKT i kirken</i> "IKT i Kirken 2011- 2014".</p> <p>2) Skape politisk forståelse for nødvendigheten av offentlige investeringsmidler</p> <p>3) Etablere organisasjon og program for <i>IKT i kirken</i>.</p> <p>4) Gjennomføre programmet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deltakelse i eiergruppe, programstyre og programledelse • Eier av IKT – prosjekter og leveranser 	<p>1) Kirkerådet ga i mars 2011 sin tilslutning til gjennomføring av utredningsrapporten av 20. januar 2011 "Nasjonal IKT-satsing i Den norske kirke: Trinn 1".</p> <p>2) Ny dep.råd orientert om saken. Politiske møter ble avholdt.</p> <p>3) Utført, godkjent mars 2011 av eierstyret (KA og KR) for prosjektet IKT i kirken. Arbeid med organisering av Kirkenett + forretningsmodell.</p> <p>4) Utført.</p> <p>Utført.</p>
<p>Videreutvikle IKT tjenester.</p>	<p>1) Samordne IKT- behov.</p> <p>2) Ivareta bestillerrollen for leveranser.</p> <p>3) Sikre en sikker, stabil og effektiv drift.</p>	<p>1) Innhentet planer for alle IKT satsinger i Kirkerådet. Det har vært dialog om disse og planene er samordnet så langt det er hensiktsmessig.</p> <p>2) Gjennomført ift. tjenester fra OVF og kirkeregistréne.</p> <p>3) Tiltak gjennomføres fortløpende. Inngått nye avtaler for drift, utvikling og vedlikehold.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>4) Leverer IKT-tjenester til programmet "IKT i Kirken 2011-2014"</p> <ul style="list-style-type: none"> • etablere system for programledelse • etablere system for gjennomføring av IKT-prosjekter • gjennomføre prosjekt for overtakelse av OVF-nett • følge opp strategiarbeidet 	<p>4)</p> <p>Utført.</p> <p>Utført.</p> <p>Pågår, rapport med anbefalinger overlevert eierstyre juni 2011. Avventer tilbakemelding fra departementet.</p> <p>Utført.</p>
<p><i>4.5 Utvikle kirkens medlemsregister</i></p>		
<p>Bekreftede medlemmenes tilhørighet til kirken ved å ta deres medlemskap på alvor.</p> <p>Gjennom arbeid med de kirkelige registrene å videreutvikle kirkens organisasjon slik at medlemmenes engasjement, deltakelse og medeierskap styrkes.</p> <p>Gjennom arbeid med brukerstøtte og medlemskontakt legge til rette for åpenhet, innsyn, og tilgjengelighet</p> <p>Gjennom arbeid med valgmodulen å bidra til at kirkens medlemmer får økt kunnskap om det kirkelige demokratiet.</p>	<p>1) Gjennomføre ny anbudskonkurranse for drift- og utviklingsavtaler iht. krav i regelverk om offentlige anskaffelser.</p> <p>2) Utvikle modul for elektronisk innrapportering av kirkelige handlinger (kirkebok)</p> <p>3) Utrede mulighetene for elektronisk innrapportering av kirkelige data via registrene (statistikkmodul)</p> <p>4) Videreføre arbeidet med å innføre sikkerhetsløsning (to-faktor-autentisering) for tilsatte i kirken for å administrere og drifte registeret herunder sikker kommunikasjonsløsning basert på MinID.</p> <p>5) Videreføre arbeidet med å gi medlemmer tilgang til oppslag om medlemskap i Den norske kirke med bruk av MinID.</p> <p>6) Forbedre og tilgjengeliggjøre brukerdokumentasjon elektronisk og etablere E-læringstjenester.</p> <p>7) Gjennomføre risikovurdering iht. Lov og forskrift om personopplysninger.</p> <p>8) Gjennomføre nødvendige kurs for brukere av medlemsregisteret.</p>	<p>1) Det er inngått ny driftsavtale med Basefarm, Vedlikeholdsavtale EDB Ergo Group. Rammeavtale for programutvikling med Acando, CapGemini, EDB Ergo Group og Popkorn er inngått.</p> <p>2) Pågår, kravspesifikasjon er utarbeidet og arbeidet er godkjent av FAD. E-kirkebok skal være levert innen 30.01.2012..</p> <p>3) Pågår, utredes samtidig med elektronisk kirkebok.</p> <p>4) IDporten og MinID tas i bruk ifm. innføring av elektronisk kirkebok. Budsjettmessige konsekvenser for 2012 og videre må avklares.</p> <p>5) Ikke gjennomført. Ble foreslått som et eget IKT- tiltak i statsbudsjettet for 2012, store satsinger, men er stoppet da det ikke ble bevilget midler til dette.</p> <p>6) Oppdatert brukerdokumentasjon. Det er ikke midler til E-læringstjenster.</p> <p>7) Gjennomføres endelig i 2011.</p> <p>8) Gjennomført tre kurs herunder kurs i valgmodul. Gjennomført 13 kurs i forbindelse med innføring av elektronisk kirkebok høst 2011.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>4.6 Utvikle hensiktsmessig stillingsstruktur (KM 4/08 m.m.)</i>		
<p>a) <i>Trosopplæring</i> Vedta nye kvalifikasjonskrav for kateket/innplassering av trosopplæringsstillinger.</p>	<p>1) Oppsummere høringsrunde og gjøre enkelte endringer i kvalifikasjonskrav. 2) Fremme og behandle sak i Kirkemøtet.</p>	<p>1) Høring gav ikke grunnlag for å gå videre med saken. KA og kateketforeningen har opprettet 2 nye stillingskategorier for menighetspedagoger i lønssystemet. 2) Jfr. pkt. 1</p>
<p>b) <i>Autorisasjon og tilsetning av prester</i> Ivareta autorisasjonsregler og regler om tilsetning av menighetsprester ihht. forskrifter fastsatt av FAD og KR.</p>	<p>1) Behandle innkomne søknader om godkjenning som diakon, kantor og kateket. 2) Saksbehandle og avholde to møter i Evalueringsnemnda.</p>	<p>1) Å jour med søknader. Det er autorisert åtte prester og en diakon. 2) Evalueringsnemnda har hatt to møter og behandlet 12 søknader, ni etter § 4 (seks innvilget) og tre etter § 5 (en innvilget). 3) Det er behandlet ni søknader om godkjenning som kantor etter tjenesteordning. §4 (seks godkjent) og to søknader om kateket (en godkjent). 4) Kirkerådet har vedtatt endring i tjenesteordning for diakon § 2 slik at formålet med tjenesten er i tråd med plan for diakoni (KR 75/11)</p>
<p>c) Igangsette utarbeidelse av en helhetlig struktur for kirkelige stillinger.</p>	<p>1) Utrede og belyse problemstillinger og utfordringer knyttet til en helhetlig stillingsstruktur.</p>	<p>1) Forprosjekt gjennomført. Videre fremdrift er til vurdering i relasjon til arbeid med kirkeordning i årene framover.</p>
<i>4.7 Kjønn og likestilling (KR 53/08)</i>		
<p>Bidra til at Strategiplan for kjønn og likestilling tas i bruk slik at likestillingsperspektivet innarbeides på alle nivå og felt.</p>	<p>1) Utarbeide veiledningsmaterieell og seminardag for innarbeiding av Strategiplan for kjønn og likestilling. 2) Utarbeide og distribuere liturgisk materieell for markering av 50-årsjubileet for ordinasjonen av den første kvinne i Den norske kirke og bidra på andre måter til markeringen av jubileet. 3) Avholde møter i Utvalg for kjønn og likestilling (UKL). 4) Samarbeidet med Norsk økumenisk samtaleforum for kvinner (NØKK), Forum for kjønn</p>	<p>1) Arbeidet er ikke påbegynt. 2) Materiellet, som det ble varslet om i desember 2010, ble sendt ut elektronisk og lagt ut på nettet i januar sammen med informasjon om feiringen av jubileet i Hamar og på Senja. Kirkerådet var godt representert og bidro på markeringen både i Hamar og på Senja. Jubileumsboka "Hun våget å gå foran" med bidrag av bla. KR, forelå i slutten av april. Jubileet har markert kvinners prestetjeneste regionalt på en tydelig og inspirerende måte. 3) Utvalg for likestilling og sosialetikk hadde sitt første møte i november. (jmf. pkt. 5.4). 4) To representanter for Dnk i NØKK er gjenoppnevnt. Mandatet er gjennomgått og foreslått noe endret i et samarbeid mellom</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	og likestilling (FOKUS), Nordisk økumenisk kvinnekomite (NEKK) og Women in Church and Society (WICAS) videreføres.	disse og repr. for sekretariatet i MKR og KR. Møte i NEKK er avholdt ved Sofia kultursenter, Helsingfors 10.-11. mai. Viktigste sak var planlegging av ny nordisk økumenisk kvinnekonferanse samme sted i 2012. To representanter for KR deltok på seminar i regi av LVF/WICAS om Gender justice og woman empowerment i Krakow 6.-10. november. Seminaret følges opp i rammen av det nordiske samarbeidet.
<p><i>4.8 Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06)</i></p>		
<p>Gjennom strategiske valg og til rettelegging av intern og ekstern kommunikasjon å bidra til:</p> <p>At Den norske kirke erfares som en inkluderende og tydelig kirke som inspirerer mennesker til å leve i tro, håp og kjærlighet.</p> <p>Å bekrefte medlemmenes tilhørighet til kirken og gi folkekirkens medlemmer anledning til selv å bekrefte sin tilhørighet til kirken.</p> <p>At kirken videreutvikler sin samfunnskontakt slik at medlemmenes engasjement, deltakelse og medeierskap styrkes.</p> <p>Legge til rette for åpenhet og innsyn, tilgjengelighet og nærvær.</p> <p>Bidra til at kirkens medlemmer får økt kunnskap om det kirkelige demokratiet og større forståelse for hva</p>	<p>1) Kartlegge og utvikle kirkens interne kommunikasjon ved hjelp av brukerundersøkelser, nettverksbygging og etablering av rutiner for informasjonsflyt.</p> <p>2) Kartlegge og utvikle samfunnskontakten ved hjelp av systematisk medieovervåking og nettverksbygging.</p> <p>3) Utvikling av kommunikasjonsstrategi for Dnk 2011-2014.</p> <p>4) Utvikle kommunikasjonsplaner for:</p> <p>a) kirkevalget.</p> <p>b) stat-kirke/kirkeordning.</p> <p>c) gudstjenestereform.</p>	<p>1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behovskartlegging trippelnett er foretatt. • Anskaffelsesprosjekt ny kirken.no er etablert. • Kirkeaktuelt på nett er under utarbeidelse (se pkt. 6) <p>Bred involvering i behovskartleggingen gjør at behov er kartlagt bredt i organisasjonen. Flere kjenner til arbeidet. Involvering gir forankring i organisasjonen. I forbindelse med komm.arbeidet ble det etablert rutiner for kommunikasjonsflyt fra nasjonalt via regionalt til lokalt nivå. Utnytter ressursene bedre, gir kjennskap til valget i befolkningen og kompetanseheving på kommunikasjon i organisasjonen. Gjør Den norske kirke synlig og relevant.</p> <p>2) Pågår kontinuerlig. Stort arbeidspress gir mindre tid enn ønskelig til ekstern nettverksbygging. Felles medieovervåkingsavtale for KR/BDR.</p> <p>3) Kommunikasjonsbudsjett til Kirkevalg strakk ikke til og måtte kompenseres for manglende inntekter av Årbok. Tiltaket er ikke gjennomført i 2011.</p> <p>4) a) Ferdigstilt. Ble styrende for komm.arbeidet Kirkevalg. Vektla bekreftelse og tilhørighet. Mål om kjennskap og økt valgoppslutning ble nådd.</p> <p>b) Tillyste midler ble trukket tilbake. Nødvendig planlegging skjer løpende, men er svakt koordinert. Kan bli kritisk for medlemskommunikasjonen.</p> <p>c) Planarbeid svakt koordinert, men løpende arbeid for å få liturgiene på nett. Ved reformoppstart er dette ikke avklart med forlaget, og liturgiene finnes bare som KM-</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>kirken er og gjør.</p>	<p>5) Ved initiering og rådgivning å bidra til at de nasjonale kirkelederne blir relevante og synlige i den offentlige samtalen:</p> <p>a) Arrangere medietreningskurs for nye ledere.</p> <p>b) Løpende operativ bistand.</p> <p>6) Etablere nettmagasin/blogg for internkommunikasjon (Kirkeaktuelt).</p> <p>7) Operativt kommunikasjonsarbeid for rådene, BM, KM og demokratireformen/kirkevalget.</p> <p>8) Forvalte Kirkerådets deltakelse i programmet <i>IKT i Kirken</i>.</p>	<p>vedtak.</p> <p>Infobrosjyre produsert. Ytterligere komm.arbeid eksternt (mot medlemmer) krever midler. Uavklart om disse finnes. Vanskelig å lage planer uten rammebetingelser.</p> <p>5)</p> <p>a) gjennomført i samarbeid med Burson-Marsteller i mars. Sju ledere deltok. De er forhåpentlig blitt tryggere i sin offentlige rolle. Bidro også til å bygge tillit. Valgt leder bedre forberedt til sitt første Kirkemøte som leder.</p> <p>b) Særskilte arbeidsintensive hendelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirkemøtet • Mye aktivitet i forbindelse med og forlengelsen av 22. juli. Kirken var svært synlig. • Kirkevalg • Preses-utnevning og innsettelse <p>6) Under utarbeidelse</p> <p>7) Pågår løpende. Valget hadde mest penger og tok dermed også store personalressurser, som var svekket pga vakanser. Andre felt har lidt noe under dette. Utvikling av www.kirkevalget.no ble et hensiktsmessig hjelpemiddel for lokale arrangører. La til rette for at medlemmene skulle få god kjennskap til det kirkelige demokratiet. Stor aktivitet her, i egen blogg, i sosiale medier og i konvensjonelle medier.</p> <p>8) Pågår løpende. Uforutsette store utfordringer mht. nåværende Ikt-leverandør samt vakanser i komm.avd har gjort personalressurssituasjonen krevende. Kan få konsekvenser for framdrift og kvalitetssikring.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
4.9 Kirkebygg		
Utvikle tjenlige og verdige kirkebygg i Norge.	<p>1) Starte arbeid med å utvikle et veiledningsmaterieell for menigheter og kirkelige forvaltningsorganer om hva kirkebygg er og skal være i kirken.</p> <p>2) Behandle innkomne søknader og henvendelser i henhold til Kirkeloven § 21.</p> <p>3) Veilede og inspirere menighetene i byggesaker blant annet ved å arbeide for sterkere sammenheng mellom bygg, rom, interiør, inventar og utstyr, symbolspråk og gudstjenesteliv.</p> <p>4) Styrke samarbeidet mellom kirken og riksantikvaren.</p> <p>5) Styrke arbeidet med å bevare og utvikle antikvariske kirker.</p> <p>6) Bidra til ”grønnere” kirkebygg.</p>	<p>1) Arbeidet er kommet godt i gang. Målet er et prosessverktøy som kan veilede og hjelpe menigheter og kirkeverger i forvaltning av kirkebyggene. Det tenkes fortrinnsvis en web- basert løsning med forklaringer, linker til lover og regler. Et hovedforslag til hva som skal gjøres når en menighet ønsker endringer, er en «forhåndskonferanse» med involverte myndigheter. Tanken er å utvikle arbeidet med en god dialog.</p> <p>2) Pågår løpende. Saker er behandlet fra alle bispedømmene.</p> <p>3) Arbeidet har bestått i å bistå kirkevergene med alle spørsmål om prosess og om hva et nytt kirkebygg kan bli og hvilke krav en må oppfylle. I tillegg til dette har kirkebyggkonsulenten deltatt i folkemøter for å gi informasjon og inspirasjon. Kirkebyggkonsulenten deltar også i prosessen omkring nye kirkebygg</p> <p>4) Kirkebyggkonsulenten har fortløpende og regelmessig dialog med saksbehandlere hos RA i spesifikke saker. Målet er dialog omkring vanskelige saker, før de kommer til RA i vedtaksform.</p> <p>5) Gjennomført møter og befaringer sammen med RA og KA. Befaring av kirkebygg for å se på muligheter i eksisterende kirkerom, i forhold til ny gudstjenestereform</p> <p>6) Bidratt med informasjon og innspill i alle nye kirkebyggsaker i forhold til temaet. Det er alltid et økonomisk spørsmål, men det er i enkelte saker jobbet med å få støtte fra Enova i forhold til en slik satsing.</p>

Hovedområde: 5. Diakoni

Hovedmål:

Gjennom kirkens omsorgstjeneste skal evangeliet formidles også ved handling. Kirken vil at dette skal skje gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferd.

Generell vurdering av hovedmålet og beskrivelse av oppnådde resultater

Diakoni

Det har vært arbeidet for å øke diakoniens plass i kirke og samfunn. Kirkens beredskap og tjenester ved katastrofer og ulykker kom til nytte under den nasjonale ulykken 22. juli 2011. En ekstern evaluering vil bli gjennomført hvis det blir mulig å få finansiering til denne.

Det er ikke registrert økte ressurser slik at mange menigheter fortsatt mangler diakonstilling og tilgang på diakonal kompetanse.

Skaperverk og bærekraft.

KN og NKR har forpliktet seg til å bidra til finansieringen av koordinatorstillingen for 4 år fra 2012. Stillingen som prosjektkoordinator var vakant fra 1. oktober d.å.. Utlysning av ny stilling ble lagt ut på nettet i desember.

Delmålene er oppnådd.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>5.1 Innføring av plan for diakoni (KM 6/07)</i>		
Arbeide for at flere menigheter får diakonstilling eller, som et alternativ, tilgang på diakonal kompetanse.	1) Videreføre arbeidet for å få flere diakonstillinger, blant annet ved å publisere brosjyre. Arbeide videre med spørsmål som gjelder tjenesteordninger.	1) Det har vært arbeidet med å systematisere og formulere innholdet i diakonstillingen. Møte med repr. fra KR, KA og DNDF med statsråden i januar, tema: diakonstillinger. Brosjyren er ferdigstilt og sendt alle landets kirkeverger. Plan for distribuering videre er lagt.
Ved ulike metoder som evaluering, kurs, fagdager, prosjektarbeid og utvikling av materiell å bidra til diakonal utvikling i tråd med Diakoniplanen.	1) Arbeide for at diakonale perspektiver skal gjennomsyre ulike deler av kirkens arbeid og i særlig grad fokusere på innføringen av gudstjenestereformen. 2) Etablere og komme godt i gang med et diakoniprojekt i rammen av avtalen Nådens fellesskap med integrering av innvandrere i lokalmenigheten som tema. 3) Kirke/helse-arbeidet utvikles videre ved: å følge opp arbeidet med samhandlingsreformen, herunder i et pilotprosjekt med	1) Det har vært godt samarbeid med Seksjon for gudstjenesteliv, bl.a. om innholdet i Veiledningen. Tema har vært drøftet med diakonirådgiverne som følger opp med kurs med mer fra bispedømmene. 2) Prosjektet er i rute, tre samlinger er gjennomført, datoer og program for våren er fastsatt. Samarbeid etablert også med kommunen og innvandrersorganisasjoner. 3) Kontaktforum for kirke/diakoni og helsemyndigheter er opprettet med eget mandat. Kontaktforum arbeider strategisk med tro og helse. Konsultasjon om verdier i forslag til ny helse- og omsorgslov er avholdt. Pilotprosjektet i Hamar er

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>Hamar bdr. og: Utvikle en strategi med tanke på sammenhengen mellom tro og helse.</p> <p>4) Bidra i prosjekter knyttet til kompetanse- og materiellutvikling om rusforebygging gjennom styringsgruppearbeid i ROK/Blå Kors.</p> <p>5) Planlegge prosjektbeskrivelse for et systematisk arbeid med å utvikle diakonal kompetanse på barn og unges livsvilkår. Eventuelt i samarbeid med Kirkens Bymisjon og Røde Kors.</p> <p>6) Planlegge og gjennomføre Landskonferanse i diakoni sammen med flere aktører.</p> <p>7) Arrangere konsultasjon med retreatbevegelsen.</p> <p>8) Følge opp spørsmål som gjelder diakoniplanen og institusjonsdiakonien.</p> <p>9) Arrangere fagdager for diakonirådgiverne.</p>	<p>ikke startet grunnet manglende kapasitet. Omfattende samarbeid kirke/helse i akutfase og tiden etter 22.07.</p> <p>4) Styringsgruppen møtes jevnlig og jobber med forskningsprosjekt og forebyggingstiltak.</p> <p>5) Forberedende arbeid er igang gjennom deltakelse på Diakonens dag om barn.</p> <p>6) Konferansen avholdt med 200 deltakere, ansees som meget vellykket. Viktig samhandling og samtenkning mellom menighets- og spesialisert diakoni og utdanning i diakoni.</p> <p>7) Konsultasjon er gjennomført med 25 deltakere fra hele landet. Hovedtema var gudstjenestereformen og liturgi ved retreatsentrene og organisering av retreatbevegelsen.</p> <p>8) Har vært medspiller ved omforming av Kirkens Familievern til ny stiftelse og dennes diakonale identitet. Trykket nytt opplag av heftet Plan for diakoni aktualisert for diakonale institusjoner.</p> <p>9) Fagdager gjennomført vår og høst. Har vært holdt i tilslutning til fagsamling med diakoniutdanningsinstitusjonene og med kirkefagsamling. KM-sak om diakontjenesten og diakoni i gudstjenestereformen har vært hovedsaker. Fagdager for nordiske diakonirådgivere holdt i Oslo i september.</p>
<p>Innføring av plan for diakoni i samiske områder.</p>	<p>1) Det arbeides videre med å stimulere til at Plan for diakoni innføres i samiske områder.</p>	<p>1) Det er sendt brev til menigheter i det nordsamiske området om at Plan for diakoni er oversatt til nordsamisk og med oppfordring om at denne tas i bruk i menighetenes arbeid med å implementere planen i sine menigheter.</p>
<p>Bidra til at kirkens beredskap og tjenester ved katastrofer og ulykker fungerer tilfredsstillende.</p>	<p>1) Utvikle grunnkurs for LRS-prester/diakoner.</p> <p>2) Arbeide med strukturelle forhold som gjelder LRS-arbeidet og den kommunale beredskap.</p>	<p>1) Arbeidet var i rute, første utkast klart i juni. Videre arbeid utsatt, avventer resultater etter oppsummering og evaluering etter 22.07.</p> <p>2) Utredningsarbeid gjort av Ressursgruppen, oppfølging videre pågår. Etter 22.07 er et oppsummeringsarbeid i gang. Ekstern evaluering igangsettes dersom finansiering er mulig. Alt planverk vil uansett gjennomgås. Arbeidet har startet og vil ikke bli ferdig før 2012.</p>

ÅRSRAPPORT 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>Bidra til at overgrep ikke skjer i kirken og at det er forsvarlig håndtering når overgrep har funnet sted.</p>	<p>1) Følge opp arbeidet i Samarbeidsrådet og jobbe videre med utfordringene fra Erfaringskonferansen 2010.</p> <p>2) Revidere spørreskjemaet for rapporteringen om overgrepssaker og forebyggende arbeid.</p> <p>3) Stimulere til utvikling av ressurser/materiell til forebygging og arbeid med barn og unge med overgrepserfaringer.</p>	<p>1) Nytt Samarbeidsråd er i arbeid, handlingsplan er lagt på bakgrunn av mandat fra KR og fra Erfaringskonferansen.</p> <p>2) KR og KA vil ha felles rapportering. KA står for gjennomføring. Avtale utarbeidet, detaljer gjenstår.</p> <p>3) Det samarbeides med Kirkens Ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep om et treårig prosjekt 2010-2012 som bidrar med kursing av menigheter, utvikler studieemne, arrangerer fagdager og har påbegynt fagbokutvikling.</p>
<p><i>5.2 Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i kirken (KM 13/06)</i></p>		
<p>Bidra til at Den norske kirke skal være tilrettelagt for og inkludere mennesker med nedsatt funksjonsevne og mennesker med utviklingshemninger.</p>	<p>1) Utarbeide sak til KM 2012 om inkludering av mennesker med utviklingshemninger med et overordnet, generelt fokus på å legge til rette for alles rett til tros- og livssynsutøvelse.</p> <p>2) Arbeide med spørsmål som gjelder forkynnelse tilrettelagt for alle.</p> <p>3) Arrangere seminar om universell utforming.</p> <p>4) Følge opp arbeidet i EDAN.</p> <p>5) Gi bidrag til at inkluderingsperspektivet innarbeides på alle felt.</p>	<p>1) Spørreundersøkelse til bispedømmerådene er gjennomført og sak til KM 2012 med tittelen <i>Likeverd, inkludering og tilrettelegging. Mennesker med utviklingshemning i Den norske kirke</i> ble ferdigbehandlet i KR i september.</p> <p>2) Første bok <i>Kirkeårets fortellingstekster fra advent til pinse</i>, utgitt på IKO forlag, forelå i oktober. Boka er blitt til i et bredt samarbeid med alle bispedømmene og med prosjektledelse i Borg. Andre bok er påbegynt.</p> <p>3) Arbeidet er ikke utført i år. Anliggendet videreføres av KA i samarbeid med KR's kirkebyggrådgiver.</p> <p>4) Blir løpende ivaretatt. Forberedelse av og deltakelse i ledermøtet på Jamaica i mai har vært viktigste sak. Tid og sted for EDAN-møte i Norge neste år er bestemt.</p> <p>5) Blir løpende ivaretatt. Innspill er gitt blant annet til veiledningshefte for gudstjenestereformen og til sak til KM 2012 om inkludering. KR har bidratt med forelesning på masterstudiet i diakoni ved Diakonova.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>5.3 Skaperverk og bærekraft (KM 4/07 og KM 5/08) og KR's arbeid med miljø, forbruk og rettferd</i>		
<p>Være en tydelig aktør i arbeidet for et mer miljøvennlig samfunn og bidra til å promotere en mer ansvarlig klima- og miljøpolitikk i Norge.</p> <p>Bidra til at arbeidet i bispedømmene og i menighetene får et bevisst forhold til miljø, forbruk og rettferd, og at samfunnsengasjementet øker og at antall grønne menigheter økes til 500 og miljøsertifiserte fellesråd til 55</p>	<p>1) Løpende promotere tema innen klima- og miljøspørsmål i kirke og samfunn, bl. a. gjennom deltakelse i offentlig debatt, høringsuttalelser og arbeid med nettsider www.gronnkirke.no, www.treet.no og reetablering av temasider på www.kirken.no.</p> <p>2) Forberede en sak (midtveisevaluering) om samarbeidsprosjektet Skaperverk og bærekraft for Kirkemøte 2012, jfr. 7.2.b1.</p> <p>3) Samarbeide med regionale ressursgrupper om tiltak som seminarer, temadager, osv.</p> <p>4) Følge opp det politiske arbeid med klima både nasjonalt og internasjonalt, bl. a. ved å følge opp klimameldingene og delta i aktiviteter i forbindelse med COP 17 møte i Sør-Afrika.</p> <p>5) Sette arbeidet med biologisk mangfold på dagsordenen.</p> <p>6) Styrke nettverkssamarbeid, bl.a. ved å gjennomføre en felles strategisamling med de regionale ressursgruppene, og bilateralt med enkelte.</p> <p>7) Styrke nettverkssamarbeid ved å gjennomføre et utvidet arbeidsgruppemøte med andre kirkelige aktører i miljøarbeidet og kontakt med miljø- og solidaritetsorganisasjoner.</p>	<p>)Det ble lagt kontinuerlig ut aktuelle nyheter på www.gronnkirke, og det er sendt ut tre nyhetsbrev i løpet av 2011. Kirkerådet deltok i bokprosjektet «Framtidsfrø-spirer til en bedre verden». Boken ble lansert på Litteraturhuset 29. oktober 2011. Kirkerådet har deltatt i en rekke samarbeidsfora, bl.a. i Forum for utvikling og miljø og Grønn Hverdag. Samisk kirkeråd har gjennom to opprop og media uttalt seg mot Statoils involvering i tjæresand.</p> <p>2) Det er utarbeidet sakspapir til KM 2012 som er blitt behandlet både i SKR, MKR og KR. I tillegg er det skrevet en rapport om arbeidet med Skaperverk og bærekraft. Det er innhentet innspill fra alle bispedømmeråd, og fra prosjektets samarbeidspartnere. Det er gjennomført en spørreundersøkelse vedr. kjennskap til og aktivitet på miljøfeltet, blant alle landets menigheter.</p> <p>3) Det er løpende kontakt med bispedømmene. Kirkerådet deltok i mai på seminar i Hamar bispedømme.</p> <p>4) Kirkerådet har deltatt i klimagruppen i ForUM, på informasjonsarrangementer i regi av NV og forberedt innspill til klimameldingen. Ingeborg Midttømme har deltatt på COP17 forberedelser i Nairobi på vegne av styringsgruppen for SoB, og en felles delegasjon fra KN, NKR og Dnk deltok på kirkelige markeringer i forkant av COP17 møtet i Sør-Afrika.</p> <p>5) Kontakten med OVF-skog er etablert. Det har ikke vært mer konkret samarbeid om biologisk mangfold i løpet av høsten.</p> <p>6) Det ble gjennomført en strategisamling med bispedømmene den 4. november i Oslo. Det var ca. 30 deltakere. Om kvelden var det invitert gjester fra «Samling om Skaperverket» som forsøkte å etablere et miljøarbeid i Den norske kirke i begynnelsen av 1980-årene. Deres ressursmaterieill er gjort tilgjengelig på nettsiden gronnkirke.no Strategisamlingen var plassert i forkant av konferansen «Tro til forandring».</p> <p>7) Det ble gjennomført et utvidet arbeidsgruppemøte 14. februar med godt oppmøte.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>8) Promotere og videreutvikle verktøyene ”grønne menigheter” og miljøfyrtårnsertifisering.</p> <p>9) Arrangere «Tro til forandring» i samarbeid med arbeidsgruppen i Skaperverk og bærekraft.</p> <p>10) Arbeide med finansiering av prosjektet.</p> <p>11) Fortsette internasjonalt samarbeid på feltet bl.a. i KV, LWF og ECEN/ KEK, samt bilateralt med enkelte land.</p> <p>12) Samarbeide med ARC og Framtidens Byer for at Trondheim skal bli Grønn pilegrimsby.</p> <p>13) Støtte opp om å promotere gode miljøtiltak hos partnere, for eksempel KNs regionale seminarer, Fasteaksjonen, Earth Hour.</p>	<p>8) Gjennom året ble det arbeidet med et samarbeid med KA og Norges Kirkevergelag om skolering/ kursing av internkonsulenter for dette arbeidet. Det ble leid inn konsulenthjelp til arbeidet, og kurset ble promotert på kirkevergenes landskonferanse i Hamar i oktober. Et første kurs for ca. 25 deltakere skal arrangeres umiddelbart etter pinse 2012 på Mesnali.</p> <p>9) «Tro til forandring» ble gjennomført 5.-6. november med NKR som hovedansvarlig.</p> <p>10) Arbeidet er fullført. Skriftlig henvendelse om finansiering ble sendt de samarbeidende partene. Kirkens Nødhjelp og NKR har svart at de vil bidra i tråd med Kirkerådets forslag.</p> <p>11) Kirkerådet har samarbeidet i et ”twinning-project” med den ortodokse kirken i Belarus om erfaringsoverføring av kirkelig miljøarbeid. Dette prosjektet er finansiert av og igangsatt i rammen av arbeidsgruppen ”Eco-management” i ECEN-nettverket (European Christian Environmental Network). Dnk har fått besøk fra Hviterusland og oversatt relevant materiell til engelsk (for videre oversetting til russisk). I tillegg kommer engasjementet i det felleskirkelige arbeid rundt COP 17 som er nevnt ovenfor.</p> <p>12) Det er opprettet en arbeidsgruppe i Trondheim med medlemmer fra både kommune og bispedømmet. Det er allerede laget et teologisk dokument som er innsendt til ARC. Arbeidsgruppen har utviklet en plan for samarbeidet og deltatt på lanseringen i Assisi i oktober.</p> <p>13) Earth Hour ble promotert til bispedømmene, ressursgruppene og gjennom nettsider og nyhetsbrev. Påmeldingen var dessverre ikke stor.</p>
<p><i>5.4 Sosialetiske perspektiver i samfunnsdebatten</i></p>		
<p>Gi bidrag som styrker Dnks rolle i samfunnsdebatten.</p>	<p>1) Utvikle et forum for sosialetisk refleksjon som utgangspunkt for innspill i samfunnsdebatten i form av høringsuttalelser, kronikker og lignende.</p>	<p>1) Forumet er etablert som Utvalg for likestilling og sosial-etikk (ULS). Det kombinerer arbeidsområdet til det som tidligere var Utvalg for kjønn og likestilling med sosial-etiske spørsmål. ULS hadde sitt første møte i november. (jmf. pkt. 4.7.3).</p>

Hovedområde: 6. Kultur og kirkemusikk

Hovedmål:

Øke kompetansen på kulturfeltet for å stimulere til økt bruk av kunst og kultur i kirken samt stimulere til engasjement og oppfølging av kulturarven.

Gjennom kirkemusikk å bidra til å tolke og formidle kristen tro i menighetene.

Generell vurdering av hovedmålet		
Satsingsområdet gjelder for Plan for kirkemusikk (KM 2009) og kulturmeldingen «Kunsten å være kirke» (KM 2005).		
<p>Kirkemusikk Kirkemusikken forener et åndelig og musikalsk siktepunkt og tolker og formidler kristen tro. Kirkemusikken er menighetens felles svar på Guds tiltale og har som oppgave å gi næring til det åndelige liv i menigheten. Plan for kirkemusikk skal bidra til å styrke kirkemusikkens plass i menighetene.</p>		
<p>Kirke og kultur Kirke og kultur har vært sammenvevd i Norge i mange hundre år. Den norske kirke skal øke kompetansen på kulturfeltet for å stimulere til økt bruk av kunst og kultur i kirken og stimulere til engasjement og oppfølging av kulturarven.</p> <p>Kirkerådets kulturrådgiver ble ansatt i 2009 og i løpet av 2010 har alle bispedømmerådene fått stilling som kulturrådgiver. Siden 2010 har det vært arbeid med å etablere et godt samspill mellom bispedømmerådernes kulturrådgivere seg i mellom og med det allmenne kulturliv. KR's rolle skaper utfordringer overfor bispedømmerådene og det arbeides med å skape en felles forståelse av kulturfeltet sentralt og regionalt.</p> <p>Gjennom de nye medarbeiderne er kompetansen i kirken økt. Det vil bli arbeidet for å utvikle denne videre samt utvikle kontakt og samarbeid med kirkelige aktører og kunstner/kunst- og kulturprosjekt. Nettsiden www.kirken.no/kultur ble tatt i bruk i april 2010.</p> <p>Delmålene er oppnådd.</p>		
Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>6.1 Kirke & kultur: Kunsten å være kirke – kultur – melding (KM 7/05)</i>		
A. Etablere et godt samspill mellom menighetene og det allmenne kulturliv gjennom bistand fra bispedømmenes kulturrådgivere.	<p>1) Videreutvikle nettverksbyggingen og kompetanseutviklingen hos Kirkerådets og bispedømmenes kulturrådgivere gjennom to årlige kulturrådgiversamlinger.</p> <p>2) Arrangere nasjonale kompetansehevende tiltak innen spisskompetanseområdene i bispedømmene (Agder og Telemark bdr: Integrering og tilrettelegging).</p>	<p>1) Vårens kulturrådgiversamling ble avholdt 11. og 12. jan. Høstens samling ble avholdt 7. og 8. sept.</p> <p>2) Konferansen ble arrangert 2. og 3. nov. Totalt 114 deltakere – inkl. arr. og foredragsholdere. Oppsatt program ble gjennomført i henhold til planen. Deltakerne uttrykte meget stor tilfredshet m/programmet under og etter konferansen.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>B. Gjøre Den norske kirke med sitt trosunivers til en attraktiv kunst- og kulturarena for utøvende kunstnere.</p> <p>C. Styrke menighetenes søknadskompetanse innen offentlige støtteordninger og øke markedsføringskompetanse for tiltakene i menighetene.</p>	<p>3) Arrangere et kompetansehevende tiltak med KA for kirkeverger om kirkens kultursatsing.</p> <p>4) Arrangere årlig adventslunsj for nasjonale kunst- og kulturaktører og kunsthøgskole-organisasjonene.</p> <p>5) Ha møte med Rikskonsertene og Riksutstillingene for å utvikle program for turneer tidligst 2012/2013.</p> <p>6) Eidsvoll 2014: Gjøre sekretærarbeid og starte planlegging av Den norske kirkes deltakelse på nasjonalt og regionalt nivå.</p> <p>7) Videreutvikle informasjonsmateriell på www.kirken.no/kultur.</p> <p>8) Gjøre dette til tema på kulturrådgiver-samlingene.</p>	<p>3) KA var på kulturrådgiversamlingen i jan. Saken følges opp overfor KA i 2012.</p> <p>4) Lucia-lunsj 13. des. ble avholdt m/færre deltakere enn tidligere. Flere ville ha deltatt, men var opptatt. Bør gå tilbake til 1. des.</p> <p>5) Avtale om et vår-møte ble utsatt pga. kulturministerens beskjed om mulig nedlegging av Rikskonsertenes konsertavd. Har hatt møte med MFO om saken og et telefonmøte med Rikskonsertene.</p> <p>6) Møtet 19. jan. og 15. juni er avholdt. Ingen møter avholdt i høst m/arbeidsgruppen, men arbeid knyttet til de enkelte tiltakene har pågått.</p> <p>7) Nettsidene er oppdatert – inkl. info og bilde av nytilsatte kulturrådgivere.</p> <p>8) Erfaring fra søknadsskriving var tema på Kirkefagsamlingen i okt. – møte mellom kulturrådgivere og kirkefagsjefer.</p>
<p>D. Fornye kirkeklokkekulturen</p>	<p>1) Samle informasjon og styrke kunnskapen om kirkeklokke- og klokkespilltradisjoner i et faglig samarbeidsforum.</p> <p>2) Planlegge tiltak for å fornye kirkeklokke-tradisjonene.</p> <p>3) Starte arbeidet med å revidere regelverket i Alm. bestemmelser for klokkeringing.</p>	<p>1-3) Seksjonen har deltatt i møter i en prosjektgruppe i KAs regi om fornyelse av kirkeklokkeringing og kirkeklokkekultur. Det planlegges en konferanse og bokutgivelse om dette i 2012." Dette vil bidra til vår forestående revisjon av Kirkerådets kirkeklokkereglement</p>
<p>6. 2 Kirkemusikk</p>		
<p>Videreutvikle kirkemusikkperspektivet i lys av vedtaksprosess og implementering av gudstjenestereformen og bidra til innføring av Plan for kirkemusikk gjennom dette.</p> <p>Fullføre arbeidet med å utvikle ny liturgisk musikk for den utvidede prøvingsperioden.</p>	<p>1) Utgi liturgisk musikk hefte.</p> <p>2) Utgi veiledningsmateriale til heftet.</p> <p>3) Utarbeide oversikt over kirkemusikere til hjelp i innføringen av reformen.</p>	<p>1) Er utført med utgivelse av perm med liturgisk musikk.</p> <p>2) Er utført.</p> <p>3) Er utført.</p>

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)

Hovedmål:

Skal bidra faglig og relasjonsbyggende, i samhandling med andre kirker, organisasjoner og livssynssamfunn, i arbeidet med å styrke kristen enhet, misjon, interreligiøs forståelse og sosial rettferdighet.

Generell vurdering av hovedmålet og beskrivelse av oppnådde resultater

Hovedmålet har vært styrende for avdelingens arbeid.
Planlagte aktiviteter er gjennomført i tilfredsstillende grad.
For nærmere vurdering av hovedmål og beskrivelser henvises til omtale av Mellomkirkelig Råd i innledningen i rapporten på side 10-12.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>7.1 Økumeniske relasjoner og kirkesamarbeid</i>		
<p>a) Videreutvikle og styrke samarbeidet med KV og LVF.</p>	<p>1) Styrke Dnks økumeniske engasjement og profil ved å arrangere et samordningsmøte for de i Dnk med tillitsverv i internasjonale økumeniske organisasjoner.</p> <p>2) Etablere kontakt mellom departementet og de økumeniske organisasjonene ved kirkestatsrådsbesøk til Genève.</p> <p>3) Styrke og videreutvikle KV og relasjonen mellom KV og Dnk gjennom nært samarbeid med KV's gen.sekr, deltakelse i sentralkomiteén og KV's fornyelsesarbeid.</p> <p>4) Delta i KV's arbeid i Midtøsten, freds-, forsonings- og interreligiøst dialogarbeid og urfolksarbeid i samarbeid med norsk UD.</p> <p>5) Styrke og videreutvikle LVF og relasjonen mellom LVF og Dnk gjennom kontakt med LVFs gen.sekr, rådsmedlemmene fra Dnk og rådsmøtet og bidra til fornyelsesprosessen i samarbeid med LVFs Nasjonalkomité.</p>	<p>1) Gjennomført samordningsmøte for personer med tillitsverv i ulike økumeniske organisasjoner. Utveksling av informasjon og erfaringer ble opplevd som nyttig og følges opp med årlige samordningsmøter.</p> <p>2) Gjennomført besøk i feb. med kirkestatsråden til Genève hvor dep.delegasjonen møtte KV, LVF og KEK: Statsråden refererte til besøket i talen til KM og uttrykte stor nytteverdi.</p> <p>3) Kjetil Aano deltok i KV-CC møtet i februar, gen.sekr. var observatør. Dnk-anliggender ble godt ivaretatt i utkommet av møtet. Gen.sekr. deltok på Round Table-møtet i juni. Jevnlig kontakt mellom MKR og KV's gen.sekr.</p> <p>4) Søknad fra MKR om støtte fra UD til KV's arbeid med våpenkampanje og Midtøsten ble innvilget og fulgt opp. Gen.sekr. deltok på KV's lansering av våpenkampanjen under FNs generalforsamling i New York.</p> <p>5) Bidratt med respons til LVFs strategi 2012-2017. Skumsnes Moe og ass. GS deltagt på LVF European Expression i april. To ungdomsgrupper påmeldt det nettbaserte "Youth Together". Løpende kontakt med GS. Møte i LVFs nasjonalkomite avholdt.</p> <p>Helga Haugland Byfuglien, Jenny Skumsnes Moe og ass. GS deltok under LVFs rådsmøte i juni.</p> <p>Bispemøtet besøkte LVF og KV på det økumeniske senteret i Genève i aug. 11, MKR gen.sekr. var med på reisen.</p>

ÅRSRAPPORT 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	6) Videreutvikle Global Christian Forum som bred økumenisk plattform på nordisk plan.	6) Planlegging i rute i samarbeid med Norges Kristne Råd. Tidligste mulighet for eventuelt arrangement i 2012–2013.
b) Videreutvikle og styrke kirke-samarbeidet i Europa.	<p>1) Styrke KEK gjennom å bidra til omstrukturingsprosessen gjennom sentralkomiteen, Church and Society-kommisjon og forberedelsene til generalforsamlingen i 2013.</p> <p>2) Styrke og videreutvikle det protestantiske kirkefellesskapet i Europa gjennom å forberede generalforsamlingen i CPCE i 2012 og respondere på CPCEs høringsprosesser.</p> <p>3) Styrke og videreutvikle Porvoo-fellesskapet gjennom å bidra med sekretariatsressurser og delta i konsultasjoner og kirkeledermøter.</p> <p>4) Fornye kontakten med Den russisk-ortodokse kirke bl.a. gjennom deltakelse i Barentsamarbeidet.</p>	<p>1) Et generalforsamlingsmøte gjennomført i januar og juni. Finansieringsplan for bidrag til generalforsamlingen lagt. Et CSC-møte gjennomført. Sentralkomitémøte er avholdt i oktober. Elise Sandnes er med i samarbeidet for å rekruttere ny generalsekretær.</p> <p>2) MKR har nå tre hørings svar klare i tide - etter arbeid i KISP og TN. Ett møte i generalforsamlingsplanlegging gjennomført.</p> <p>3) Preses, teologisk rådgiver og generalsekretær i BM deltok på Porvoo Interfaith i mars, konsultasjon om konfliktløsning i februar. PCG og Porvoo Primates Meeting, samt på konsultasjon om ekteskapet.</p> <p>4) MKRs gen.sekr. deltok på rådsmøtet i Murmansk i aug. 11.</p>
c) Videreutvikle de bilaterale kirkeavtalene og forholdet til søsterkirker internasjonalt.	<p>1) Videreutvikle kontakten med kirkene i Kina ved kirkelederbesøk fra Den norske kirke til Kina.</p> <p>2) Videreutvikle diakoniprojektet i samarbeid med EST-fakultetet og den lutherske kirken i Brasil.</p> <p>3) Fornye og styrke samarbeidet med den lutherske kirken i Sør-Afrika gjennom å samarbeide om en kirkelig markering av FNs klimatoppmøte i Johannesburg og i samarbeid med NMS, følge opp støtte til ledertreningsprogrammet.</p> <p>4) Styrke relasjonen til den lutherske kirken i Jordan og Det hellige land ved å følge opp støtten til kvinneprosjektet i ELCJHL og delta på COCOP.</p>	<p>1) Kirkelederdelegasjon fra Dnk gjennomførte besøk i mars. Oppfølgingsarbeid særlig på utdanning til kirkelig tjeneste igang.</p> <p>2) Oppfordring om å ferdigstille og sende søknad til nytt tre-årsprosjekt sendt til EST. Penger for i år oversendt.</p> <p>3) Gjennomført møte med delegasjon fra ELCSA (besøk Oslo bispedømme) 16.5. COP 17 var en del av temaene vi tok opp.</p> <p>Planlagt deltakelse på Partnermøtet i okt. 11 ble ikke noe av pga. sykdom. Møte med biskop Buthulezi mfl. i ELCSA gjennomført i Durban i forb. med Cop17.</p> <p>4) Gjennomført kontinuerlig kontakt med ELCJHL. Deltatt på Cocop. Støttet kvinneprosjektet. Sendt ut offersøknad til ELCJHL til norske menigheter.</p> <p>MKR vedtok å igangsette en evaluering av relasjonen til søsterkirkene.</p>
d) Videreutvikle og styrke det økumeniske samarbeidet i	1) Styrke det økumeniske samarbeidet i Norge ved å delta aktivt i Norges Kristne Råds styre og rådsmøte, fredsplattformen, flerkulturelt nettverk, kirkeuka, m.m.	1) Deltatt i disse sammenhengene, blant annet i NKRs rådsmøte i Trondheim.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
Norge, gjennom KATLUSA, Nådens Fellesskap og særlig NKR.	2) Videreføre de bilaterale samtalenene med Metodistkirken (Nådens fellesskap) og Den katolske kirke (KATLUSA).	2) To møter med Nådens Fellesskap og to møter i KATLUSA avholdt. Representasjon fra MKRs side blant annet under Årskonferansen i Metodistkirken og en takksigelsesmesse i Den katolske kirken.
e) Styrke Dnks forståelse av luthersk identitet og det økumeniske engasjement.	<p>1) Styrke Dnks identitet og selvforståelse som luthersk kirke (KM-sak). Forberede og følge opp KM-sak 2011.</p> <p>2) Styrke og fornye Dnks misjonsengasjement. Forberede og følge opp KM-sak 2012.</p> <p>3) Styrke og klargjøre Dnks økumeniske profil og engasjement gjennom å starte opp arbeidet med en strategiplan for økumenikk og internasjonalt samarbeid.</p> <p>4) Bidra til teologisk refleksjon om «forsoning» og «Healing of Memories»' bl.a. knyttet til misjons- og urfolks-erfaringer.</p> <p>5) Opprettholde en teologisk refleksjon inn i Kirkerådets arbeid med ny kirkeordning.</p>	<p>1) Tema behandlet som sak og hovedsak på Kirkemøtet. Arbeid med oppfølging av KM-sak i rute.</p> <p>2) Oppfølging av studieprosjekt med Unge misjonsteologer. NORAD har godkjent rapport.</p> <p>3) Fulgt opp i tråd med KM-vedtaket.</p> <p>4) Felles seminar med MKR og SKR i september i Trondheim. Seminar arrangert på Kirkens Hus med Michael Lapsley fra Institute for the Healing of Memories, Sør-Afrika.</p> <p>5) Fulgt opp i tråd med KMs vedtak. Initiativ er tatt til en felles samtale mellom BM, KR og Teologisk nemnd om teologiske implikasjoner i arbeidet med høringsdokument om ny kirkeordning. Videre refleksjonsprosess i TN under planlegging.</p>
<i>7.2 Fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket</i>		
Styrke kirkens arbeid med fred, menneskerettigheter og økonomisk rettferdighet.	<p>1) Styrke og tydeliggjøre den globale kirkes fredsbudskap og fredsarbeid gjennom aktiv deltagelse på WCC International Peace Convocation, Jamaica.</p> <p>2) Sikre urfolks rettigheter gjennom støtte til KVs og LVFs urfolksprogram.</p> <p>3) Bidra til fred og forsoning i Midtøsten ved å følge opp MKRs Midtøstenstrategi både gjennom teologisk og politisk arbeid, religionsdialog og fredsarbeid.</p> <p>4) Synliggjøre og motarbeide uretten som dalittene er utsatt for gjennom å arrangere seminar/høring om kastebasert diskriminering og dalitters menneskerettighetssituasjon.</p>	<p>1) Bred økumenisk og interreligiøs deltakelse fra Norge. Gjennomført fem «norske» workshoper og lansering av en global kirkelig håndvåpenkampanje. Økonomisk støtte fra UD. Saken er fulgt opp i KISP, KUI og i samarbeid med NKR og KN.</p> <p>2) Aktivt samarbeid mellom SKR, MKR og urfolksprogram i LVF og KV.</p> <p>3) I rute. Kairos konsultasjon arrangert 31.08, Kirkeuka gjennomført, deltatt på Sabeelkonferanse, hatt møte med Jordanian Interfaith Coexistence Research Center i Amman, fulgt opp det interreligiøse rådet (CRIHL) i Jerusalem. Fulgt opp arbeidet i Stiftelsen Oljeberget, samarbeid med LVF og Augusta Victoria-hospitalet. Ledsaget statsråden under besøket til Jerusalem i desember.</p> <p>4) Arbeidet er noe forsinket. Men et forberedende mini-seminar om dalitters rettigheter ble avholdt i</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>5) Styrke solidariteten med forfulgte kristne gjennom å synliggjøre deres situasjon. Samarbeide med andre organisasjoner, media og myndighetene for å styrke trosfriheten.</p> <p>6) Styrke og klargjøre Dnks menneskerettighetsengasjement gjennom å igangsette et arbeid med prinsippdokument om kirken og menneskerettighetene.</p> <p>7) Bidra til arbeidet med 'Religion og utvikling' gjennom deltagelse i referansegruppen til UD/Solheim og Oslo-senterets prosjekt.</p> <p>8) Arbeid gjennom Menneskerettighetsfondet.</p>	<p>november med besøk av Chandran Paul Martin i LVF.</p> <p>5) Kontinuerlig arbeid, inkludert kontakt med UD. Samarbeidet med KV, NMØ, Oslokoalisjonen, NMS og andre. Uttalelser fra rådsmøter i mars og november.</p> <p>6) Menneskerettighetsutvalget har begynt arbeidet med saken.</p> <p>7) Gen.sekr. er medl. av referansegruppen og har fulgt opp dette.</p> <p>8) Ivaretatt eierskapsforpliktelsene i fondet. Gen.sekr. deltok på prosjektbesøk til India i januar.</p>
<p>b) Konkretisere og følge opp arbeidet med klima og miljø, jfr. hovedomr 5.3.</p>	<p>1) Opprettholde, videreutvikle og styrke kirkenes miljøengasjement gjennom å utarbeide en midtveisevaluering av 'Skaperverk og bærekraft' til KM 2012.</p> <p>2) Synliggjøre kirkelig engasjement for å bidra til en vellykket FN-klimakonferanse i Durban (COP17).</p>	<p>1) Bidrag til midtveisevaluering er levert fra MKR.</p> <p>2) Aktiv deltagelse i ForUMs arbeidsgruppe på klima. Kontakt med KN, SAFCEI, LWF, KV, KFUM-KFUK, Islamsk Råd mfl. Uttalelse fra MKR i november. Delegasjonsreise til COP 17 med NKR/ «Skaperverk og Bærekraft» nov/Des. Samarbeid med KUI om synlighet i menighetene 1. og 2. søndag i advent. Mediearbeid og blogging på: gronnkirke.no</p>
<p>c) Følge opp KM-saken 'Økonomisk globalisering', med særlig fokus på skatteparadiser.</p>	<p>1) Fremme global økonomisk rettferdighet ved å følge opp KM-vedtaket bl.a. gjennom arbeid med pensjonsfondsetikk, skatteparadis og ulovlig kapitalflukt i samarbeid med KN og Tax Justice Network.</p>	<p>1) Fulgt opp i samarbeid med KN, har blitt medlem av Tax Justice Network.</p>
<p><i>7.3 Religionsdialog, religionspolitikk, flyktning- og asylspørsmål og integrering</i></p>		
<p>a) Videreutvikle arbeidet med religionsdialog.</p>	<p>1) Følge opp samarbeidsavtalen og bistå Kirkelig senter for religionsmøte og dialog.</p> <p>2) Styrke samarbeidet mellom livssynssamfunnene i Norge gjennom aktiv deltagelse i STL, med særlig henblikk på arbeidet med dialogplakat, lokale dialoger og etableringen av Dialogens hus.</p>	<p>1) Gjennomført. MKR har støttet senteret med 50.000 kr. i 2011 i tråd med samarbeidsavtalen.</p> <p>2) Gjennomført. Kontinuerlig deltagelse i STL. Dialogplakat ferdigutviklet og lansert. Konferanse for lokale dialoger arrangert i november. Styrket dialog etter 22. juli 2011.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Styrke og videreutvikle de bilaterale relasjonene til Islamsk Råd og Det Mosaiske Trossamfund gjennom kontaktgruppene med disse, samt etablere en kristen-jødisk-muslimsk trepartssamtale.</p> <p>4) Bidra til fred og forsoning i Midt-Østen gjennom å styrke religionsdialogen. Videreutvikle samarbeidet med Council of Religious Institutions in the Holy Land, og Jordanian Interfaith Coexistence and Research Center følges opp. For sistnevnte prosjekt skal det avgjøres om MKR skal fortsette samarbeidet i en ny periode.</p> <p>5) Styrke den lokale, nasjonale og internasjonale religionsdialogen i samarbeid med 'Kirkelig senter for religionsmøte og dialog' ved å arrangere en fellesnordisk fagsamling for kirkelige ressurspersoner på religionsdialog, samt å være vertskap og arrangør for det europeiske religionsdialogmøtet Journees d'Arras i juni.</p> <p>6) Fremme god misjonspraksis ved å følge opp og konkretisere Oslokoalisjonens "Recommended Ground Rules for Missionary Activities", bl.a. gjennom Indiaprosjekt med KN, Mekongprosjekt sammen med SMM, besøk til Vatikanet og studieprosjekt om misjon på asylmottak sammen med UiO.</p>	<p>3) Gjennomført. Oppnevnt ny kontaktgruppe til DMT og IRN, samt startet en ny trepartsdialog mellom jøder, muslimer og kristne. Utarbeiding av felleseklæring om religiøs ekstremisme med IRN + seminarer. Fått støtte til å utvikle ressursmaterieell om religiøse minoriteter til konfirmanter i Dnk.</p> <p>4) Samarbeidet med CRIHL videreutviklet. Ny medarbeider ansatt i Jerusalem-sekretariatet. Utgravingsprosjektet i Jerusalem er avlyst pga. politisk uro. Det er utarbeidet ny søknad for Ammanprosjektet i samarbeid med JICRC. Søknaden ligger til behandling i UD.</p> <p>5) Fellesnordisk fagsamling arrangert i februar. Journees d'Arras arrangert i juni.</p> <p>6) Workshop arrangert i India i november. Workshop i Thailand avlyst pga. flom, men ny workshop arrangeres isteden på Sri Lanka i januar 2012. Tilstedeværelse i Genève i juni ved lansering av KV-Vatikan-dokument om misjon og MR. Studietur gjennomført til Vatikanet, St. Egeideo og PISAI i november. Studieprosjekt om misjon på asylmottak utsatt til 2012.</p>
<p>b) Styrke politiske og interreligiøse samarbeidsrelasjoner, og delta i den offentlige samtalen om en ny religionspolitikk.</p>	<p>1) Bidra til å fremme en god religionspolitikk i Norge ved å gi innspill og følge arbeidet til det regjeringsoppnevnte Stålsett-utvalget.</p>	<p>1) Startet rel.politisk arbeid både i STL, NKR og internt i KR-sekretariatet. Innspill fra Dnk sendt til Stålsett-utvalget i august. Gjennomført ett STL-rådslag om rel.pol i november. Planlagt flere til neste år. Planlagt seminar om religion i offentlighet sammen med HEF til februar 2012. Startet planlegging av 2 rel.politiske seminar i regi av NKR i 2012.</p>
<p>c) Tydeliggjøre kirkelige perspektiver og bidra med vesentlige innspill i asyl- og</p>	<p>1) Ivareta Norges ansvar i det globale fellesskapet gjennom å forsvare papirløses rettigheter, fremme trosfrihet for asylsøkere og reform av Utlendingsnemnda. Fortsette å delta aktivt i kampanjen "Ingen er ulovlig". Rette et særlig fokus mot kristne konvertitter.</p>	<p>1) Gjennomført. Deltatt aktivt i papirløse-kampanjen, bl.a. ved appeller, møte med justisminister, media og underskriftskampanje. Debattmøte om kirke og innvandringspolitikk arrangert 26. mai. Debattmøte om papirløse arrangert 24. okt. MKR-uttalelse om trosfrihet for asylsøkere, samt møte med Justisdepartementet. UNE endret praksis med konvertitter fra Iran i</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
innvandringsdebatten.		mai. Aktivt støttet oppstarten av People Peace og har blitt med i referansegruppe for dette i Justisdep. Oppfordret menigheter til å støtte asylmarsj i august. Tatt stilling til ny organisering av UNE og fremmet krav om reform sammen med andre organisasjoner. Møte med Une om valg av avgjørelsesform i konvertittsaker. Møte med UDI om bedre trossfrihet på asylmottak.
d) Integrering: Følge opp KM-saken "Kristne innvandrere og menighetene i Norge" (KM 07/09).	<p>1) Fremme inkluderingen av innvandrere i menighetene ved å konkretisere og følge opp KM-saken om kristne innvandrere i samarbeid med Norges Kristne råd m.fl., etablere arbeidsgruppe med mer.</p> <p>2) Bidra til en forsvarlig og rettferdig norsk asyl- og innvandringspolitikk ved å være konstruktiv og tydelig i de offentlige samtalene, bygge allianser og samarbeidsrelasjoner til politikere og andre organisasjoner.</p> <p>3) Styrke det økumeniske samarbeidet rundt migrasjonsspørsmål, særlig gjennom oppfølging av arbeidet i Flerkulturelt Kirkelig Nettverk og Churches' Commission for Migrants in Europe.</p>	<p>1) Delvis i rute. Arrangert møte med referansegruppe og kartlagt behov. Gjennomført div internmøter i KR-sekretariatet. Utarbeidet handlingsplan som oppfølging av KM-saken til KR-møte i mars 2012. Svart på NOU om bedre integrering. Startet oppdatering av ressursperm.</p> <p>2) Bygd solide allianser under 'Ingen er ulovlige'-kampanjen, bidratt til etableringen av People Peace og fremmet krav om reform av UNE.</p> <p>3) Kontinuerlig kontakt med CCME og FKN. Deltatt på CCMEs generalforsamling i Romania i juni og nordisk rådgivermøte i Stockholm i oktober.</p>
7.4 Samarbeid menighet og misjon (SMM) (KM 05/05)		
Videreutvikle SMM-samarbeidet og styrke engasjementet for misjon i menighetene.	<p>1) Styrke og følge opp kontakten med misjonsorganisasjonene sentralt, de regionale SMM-rådene, misjonskonsulentene og menigheter med misjonsavtaler.</p> <p>2) Arrangere vennskapskonferanse sammen med KUI.</p> <p>3) Innlede samarbeid med kulturkonsulentene om "Kristus i kulturene"-prosjekt.</p> <p>4) Arrangere seminar i samarbeid med Modum og Sjelesorgsenteret i Bangkok høst 2011 (støttet av NMS og knyttet til vår lutherske søsterkirke i Thailand).</p> <p>5) Starte arbeidet med kompetanseheving av misjonsforståelsen for prester, kateketer og diakoner i Dnk. Utarbeide studieopplegg og arrangere kurs m.m. i samarbeid med yrkesorganisasjonene.</p>	<p>1) Gjennomført ett SMM rådmøte, to praktisk arbeidsgruppe-møter. Vært på besøk i to bispedømmer. Div. løpende kontakt pr. telefon, e-post og besøk.</p> <p>2) Konferanse gjennomført i september.</p> <p>3) Sonderingsfase: Er i kontakt med kulturellrådgiver sentralt om et samarbeid kultur-misjon, men ikke konkretisert.</p> <p>4) Seminaret ble utsatt, men lederen for senteret i Bangkok kom på et to ukers opphold på Modum/Norge i juni. Formidlet kontakt mellom Dnk og senteret på tjenestereise i mars/april.</p> <p>5) Fagdag om misjon i TOL gjennomført med god oppslutning. Samarbeid med Kateketforbundet innledet om tur for TOL-opplærere.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
7.5 Kirkens Nord-Sør informasjon (KUI)		
<p>Styrke Den norske kirkes menigheters engasjement for rettferd, fred og vern om skaperverket i et globalt perspektiv</p>	<p>1) <i>Arbeide med skaperverk og bærekraft i et globalt perspektiv:</i> - <u>Skaperverkets dag</u>: utvikle liturgi- og inspirasjonsmateriell.</p> <p>- ”<u>Grønn trosopplæring</u>”: avvikle kurs i samarbeid med IKO o.a.</p> <p>- COP 17: samarbeide med søsterkirker i Sør-Afrika om klimarettferdighet</p> <p>2) <i>Arbeide med nord/sør- spørsmål:</i> - <u>Hiv & aids</u>: følge opp KM-saken om hiv & aids i ”One Body”-prosjektet (Norden-FOCCISA) - <u>Økonomisk rettferd og rettferdig fred</u>: Delta i og følge opp utfordringer fra KVs Jamaica-konferanse (mai) - <u>Menneskerettigheter</u>: Promotere studiemateriellet ”Giv oss i dag...” Menneskerettigheter og menneskeverd som en del av det daglige brød.</p> <p>3) <i>Arbeide for et globalt gudstjenesteliv:</i> - <u>Syng håp 1 og 2</u>:arrangere seminar og gudstjenesteverksteder, lokalt og regionalt - <u>Liturgimateriell</u>: til Nord/sør-søndag og Verdens aidsdag</p> <p>- <u>KUIs liturgidatabase</u>: reorganisere og videreutvikle</p> <p>4) <i>Vennskapssamarbeid og nettverk:</i> - <u>Vennskapskonferanse</u>: sept.2011 i samarbeid med Tunsberg bdr. o.a.</p> <p>- <u>Migrantmiljøer</u>: opprette kontakt om nord/sør-informasjon/kulturutveksling.</p> <p>5. <i>Økonomisk støtte til menigheter:</i> Tilby økonomisk støtte til menigheter som jobber med nord/sør-spørsmål.</p>	<p>1) Materiell til Skaperverkets dag sendt ut mai 2011. Inspirasjonshefte «Vi deler – Globale perspektiver i trosopplæringen» utarbeidet i samarbeid med KN og KFUK-M Global (okt). Grønne innspill på trosopplæringskonferanse. Kurs i samarbeid med IKO planlagt; avholdes februar og mars 2012. Artikler og intervjuer fra COP17 (v/ny info-medarbeider)</p> <p>2) Møte i Core Group avholdt 6.-11.9. (Norge). Søkt Norad om nye prosjektmidler 2012-2014. Bibelstudiemateriell (Rettferdig fred) under utarbeidelse. Ferdig vår 2012. Samarbeid KUI, NKR, KFUK/M Global. MR-søndag: Info og liturgiske byggeklosser med fokus på klimarettferdighet sendt ut.</p> <p>3) Flere seminar utviklet (Nesodden, Stryn, Tangen, Helgerud, Jar, Lovisenberg) med god og begeistret oppslutning Materiell på bokmål og nynorsk sendt ut i august. Samarbeid med Norsk Folkehjelp/TV-aksjonen. Questback (evaluering) mottatt. Ny programvare installert og tatt i bruk</p> <p>4) -Planlegging av seminar i Drammen 23.-24.9. Program utsendt mai 2011. Avlyst pga.få deltakere/sammenfall med kirkevalget. Samarbeid med Flerkulturelt Kirkelig nettverk på gang. Bidrar med revisjon av ressursperm «På vei mot et inkluderende samfunn».</p> <p>5) 28 Søknader behandlet på KUIs møter (mars, mai, sept, nov). (224.000 kr).</p>

Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR)

Hovedmål:

Fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke, styrke samiskkirkelig fellesskap over landegrensene og ivareta kirkelig urfolksarbeid.

Generell vurdering av hovedmålet og beskrivelse av oppnådde resultater
<p>Det er tatt viktige steg framover dette året med hensyn til å fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke.</p> <p>Ferdigstilling av Strategiplan for samisk kirkeliv har vært en hovedprioritet i 2011. Kirkemøtets vedtak av strategiplanen i april avslutter mange års planarbeid, og innebærer at Den norske kirke for første gang har en helhetlig plan for samisk kirkeliv. Planen bidrar til at samiske behov og perspektiver er koordinert med de øvrige reformprosessene i Den norske kirke, og legger grunnlaget for en fornyet og mer målrettet satsning på samisk kirkeliv innenfor en rekke felter. Samisk språk- og kulturkompetanse, barn og ungdom, kompetansebygging og rekruttering er sentrale områder i planen.</p> <p>Plan for samisk trosopplæring ble i vår utgitt på nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk og bokmål og distribuert til et stort antall menigheter og alle bispedømmeråd/biskoper. Arbeidet mot sentrale aktører i nord-, lule- og sørsamisk kirkeliv er påbegynt med hensyn til implementering av planen. Det er bidratt til at flere læremidler på samiske språk enten er utgitt, eller er under utarbeidelse, i 2011. Evaluering av nettsted for samisk trosopplæring er påbegynt med hensyn til videreføring av prosjektet.</p> <p>Planlagte aktiviteter er gjennomført i tilfredsstillende grad.</p> <p>For nærmere vurdering av hovedmål og beskrivelser henvises til omtale av Samisk kirkeråd i innledningen i rapporten på side 13-14.</p>

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>8.1 Strategiplan for samisk kirkeliv (KM 8/11, KM 7/06)</i>		
Sikre en mer systematisk og gjennomgående ivaretagelse av samisk kirkeliv i Den norske kirke gjennom arbeidet med Strategiplan for samisk kirkeliv.	1) Forberede strategiplansaken for Kirkemøtet. 2) Bistå Kirkemøtets endelige behandling. 3) Oversette, trykke og distribuere vedtatt strategiplan. 4) Starte administrativ oppfølging av strategiplanen. 5) Stimulere til lokal og regional implementering av planen.	1-2) Strategiplan for samisk kirkeliv ble vedtatt av Kirkemøtet i april. 3) Strategiplanen ble trykket og sendt ut til et stort antall instanser i juni. Nordsamisk og engelsk oversettelse er trykket i desember og lagt ut på nett. 4) Administrativ oppfølging er påbegynt bl.a. ifm. med budsjett- og årsplanarbeid for 2012, og egen sak i SKR i november. 5) Foredrag på stiftsdager i Sør-Hålogaland og møtt Oslo bispedømmeråd.
<i>8.2 Samiskkirkelig samarbeid over landegrensene</i>		
Fremme samisk kirkeliv på tvers av landegrensene i samarbeid med de sentrale	1) Koordinere planleggingsarbeidet av Samiske kirkedager 2013. Etablere programkomité, lokal komité og prosjektorganisasjon.	1) Program-/hovedkomitemøter med svenske og finske samarbeidspartnere, samt SKKB er holdt i mai og august. Møter med Rana kommune og lokalkirken holdt i juni og august. Lokalkomite og prosjektorganisasjon er under etablering, og

ÅRSRAPPORT 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
samiskkirkelige organer i Sverige og Finland.	2) Samisk kirkeråd har fellesmøte med samiskkirkelige organ i Sverige og i Helsingfors i Finland.	prosjektbeskrivelse og budsjett ble levert 1.12.2011. 2) Fellesmøte mellom de samiskkirkelige organ er holdt i Helsingfors 24. november. Samisk avdeling deltok og bidro på Svenska kyrkans Hearing «Sågastallamat» om kyrkan og samerna i Kiruna 11.-13. oktober.
<i>8.3 Urfolks- og forsoningsarbeid</i>		
Fremme og delta i kirkelig urfolksarbeid internasjonalt i samarbeid med Mellomkirkelig råd.	1) Delta på KV-konferansen "Affirming Spiritualities of life: Indigenous Peoples' Wisdoms and Traditions in Theological Conversation" (Bolivia). 2) Delta på evt. KV-konferanse "Indigenous Churches World Conference" høsten 2011. 3) Bidra på temakonferanse om forsoning i samarbeid med MKR? 4) Avklare evt. videre satsning på forsoningsfeltet i Norge/Norden.	1) SKRs generalsekretær deltok og bidro på KV's konferanse 23.-28. januar, som fasiliterte dialog mellom urfolksteologer og Faith & Order og Commission of World Mission and Evangelism i KV. Som oppfølging bidro gen.sekr. som urfolksteolog på Faith & Orders konsultasjon "Sources of Authority in our Churches at present" i Moskva 27.6.-2.7. 2) Planlagt konferanse kansellert. Trosopp-læringsrådgiver og K. Guvsam deltok på urfolksteologikonsultasjonen «Doing Indigenous Theology in Asia: Towards New Frontiers» 13.-16. desember. 3) Forsonings- og dialogarbeid ble belyst i eget seminar for MKR og SKR på felles rådsmøte 15. september. 4) Videreføring av forsonings- og dialog ble vedtatt i egen sak på SKRs møte 14.-16. september.
<i>8.4 Kompetansebygging</i>		
Legge grunnlag for relevant kompetansebygging for samisk kirkelig.	1) Avklare fremtidig institusjonell forankring av kurset "Tro og livstolking i Sápmi" med tanke på oppstart av kurset høsten 2012. 2) Markedsføre kurset (jfr. pkt. 1) overfor bispedømmer, kirkelige arbeidstakerorganisasjoner etc. 3) Dialog med Sametinget om mulighet for stipendordninger relatert til kirkelig utdanning	1-2) Mål delvis oppnådd. UiT, KUN, MF, TF og MHS deltok på møte 7. okt i Tromsø om mulig videreføring av kurset. Det er enighet om to nye møter våren 2012 med sikte på tilbud i 2013. SH (som var invitert, men ikke deltok) inviteres inn i prosessen. 3) Ønsket om stipendordninger for samiskspråklige som tar kirkelig utdanning er lagt fram i administrativ møte med Sametinget 31. mai, og vil følges opp i 2012. Fire samiske studenter i kirkelig utdanning er tildelt stipend fra Samisk kirkeråds fond for kirkelig utdanning av samisk ungdom. Fondet ble vedtatt avvirket, da fondet etter å ha vært fryst i 5 år, hadde større administrasjonskostnader enn avkastning.

Delmål 2011	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
		Dialog innledet med Institutt for historie og religionsvitenskap (IHR), UiT om ivaretagelse av samisk kirkehistorie i Nordnorsk religionshistorieprosjekt. Avtalt samarbeid om samisk kirkehistorieseminar 2012 i forbindelse med 250-årsjubileet for første samiske prest i Norge, og dialog om å yte oppstarts midler til prosjektet.
<i>8.5 Relasjonsbygging mot aktuelle samarbeidspartnere</i>		
Bygge relasjoner mot aktuelle samiske og samiskrelaterte samarbeidspartnere.	<p>1) Følge opp kontakt med Sametinget.</p> <p>2) Ha kontaktmøter med Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer.</p> <p>3) Utvikle relasjonen mot Kirkelig utdanningssenter i nord (KUN) og Universitetet i Tromsø (UiTØ).</p>	<p>1) Det er holdt formelt administrativt møte med Sametinget 31. mai. Administrativ samarbeidsavtale mellom SKR og Sametinget godkjent av Sametingsrådet høsten 2011.</p> <p>2) Holdt fellesmøte med stiftsdirektører, biskoper og ansvarlig rådgiver fra de tre nordligste bispedømmene under Kirkemøtet med drøfting av aktuelle temaer for samisk kirkeliv, deriblant iverksetting av innhenting av samisk relatert statistikk. Det er dessuten enighet om en felles Samisk kirkelivskonferanse for SKR, KUN og de tre nordligste bispedømmene mai 2012 og planlegging er i gang. Trosopplæringsrådgiver har hatt møter med rådgivere i de tre nordligste bispedømmene.</p> <p>3) Generalsekretær har hatt kontor også i Tromsø siden august i nærheten av KUN. Det har vært uformell kontakt og formelle møter m KUN og delvis IHR (jfr. delmål 8.4) i løpet av året.</p>
Annet		
<ul style="list-style-type: none"> - samisk trosopplæring, jfr. pkt. 2.8 - samiske liturgier, jfr. pkt. 3.4 		

Hovedområde 9: Administrative forhold

Fellesføringer i tildelingsbrev fra Forbruker-, administrasjons-, og kirke departementet

Krav i punktene 1-5 gjelder for alle statlige virksomheter og inntas i tildelingsbrev til alle statlige virksomheter, mens punktene 6-9 er inntatt som gjennomgående krav til virksomheter under Forbruker-, administrasjons-, og kirke departementet.

1. Inkluderende arbeidsliv

Kirkerådet er en IA-bedrift og søker aktivt å tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne. Dette fremgår av våre stillingsutlysninger. Kirkerådet har en ansatt med særlig kompetanse på fagfeltet.

2. Brukerundersøkelser

Kirkerådet har ikke gjennomført egne brukerundersøkelser i 2011.

Den norske kirke var med på innbyggerundersøkelsen til Difi i 2009 og 2010. Den norske kirke ble der sammenlignet med andre statlige virksomheter.

3. Lærlinger i staten

Kirkerådet har ingen lærlinger.

4. Statistikk for antall arbeidsplasser

Kirkerådet har en arbeidsplass lokalisert til Stavanger og tre arbeidsplasser i Trondheim. To ansatte har avtale om mobilt fjernarbeid og ved hovedkontoret i Oslo var det 61 ansatte pr. 31.12.11.

Samisk avdeling flytter til Tromsø fra 1. juli 2012

5. Tilgjengelighet av offentlige data

Kirkerådet arbeider med å knytte data fra kirkens medlemsregister til MinID hos Difi. Statistikk fra soknene og fellesrådene er offentlig tilgjengelig hos Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste A/S (Kirkedata) og Statistisk sentralbyrå (KOSTRA tall fra fellesrådene). KIFO har videre utarbeidet en tilstandsrapport for Den norske kirke 2010.

6. IKT-sikkerhet

Kirkerådet arbeider med sikkerhet på medlemsregisteret og er opptatt av å redusere sårbarheten på dette. Nettverket driftes av Opplysningsvesenets fond.

7. Evalueringer

Kirkerådet har i 2011 evaluert Kirkevalget 2011. Dette er et oppdrag KIFO har blitt tildelt. Det er også utarbeidet en evalueringsrapport av demokratireformen i Den norske kirke. Begge rapportene finnes i Evalueringsportalen hos DIFI og på www.kirken.no.

Kirkerådet har også inngått en kontrakt med KIFO om evaluering av Trosopplæringsreformen. Avtalen er treåring og har en varighet til 31.12.2013. Formålet med forskningen er kontinuerlig å evaluere, arbeide med og dokumentere erfaringer når det gjelder reformens innhold, organisering og resultater.

8. Samisk språk

Gjennom avdeling for samisk kirkeliv arbeider Kirkerådet med å ta samisk språk mer i bruk i Den norske kirke. Det er lagt planer for dette gjennom strategiplan for samisk kirkeliv som ble vedtatt av Kirkemøtet i 2011.

9. Rapport på likestilling

Det vises til vedlegg 1 Rapport på likestilling i forhold til etnisitet, nedsatt funksjonsevne og kjønn.

Organisasjon

Kirkerådet tok i bruk elektronisk arkiv i 2006 og elektronisk fakturabehandling i 2006. Økonomitjenester blir levert fra Senter for statlig økonomistyrings regionkontor i Tromsø. Arbeidet med å bygge opp nødvendige administrative rutiner for bl.a. elektronisk dokumentflyt og arkivering, bedre økonomi- og risikostyring, bedre innkjøpsrutiner og rammeavtaler, system for HMS og informasjons-/kommunikasjonsplaner – har fortsatt i 2010 og vil bli videreført i 2011.

I 2010 sluttet 3 medarbeidere i Kirkerådet. I løpet av året har det vært 7 utlysinger og bemanningen økte med 4 medarbeidere ved årets slutt.

IKT ble organisert som en egen seksjon etter at en ny stilling som fagdirektør ble opprettet. Det er en stor utfordring å utvikle IKT videre i Den norske kirke. Nettverk og en del av fellesløsningen har vært driftet av OVF-nett. Det er et mål at Kirkerådet i løpet av 2011 kan overta ansvaret for den delen av dette nettet som berører Kirkerådet og bispedømmerådene.

HMS

Høsten 2011 ble det gjennomført medarbeiderundersøkelse for ansatte med arbeidsplass i Oslo. Vi valgte å bruke AVANT som tilbys statlige virksomheter via DIFI. Dette ga muligheter til å sammenligne oss med medarbeiderundersøkelsen i staten. Med en svarprosent på 93 % gir det mening å sammenligne oss med andre statlige virksomheter. På undersøkelsens nøkkelområder gir Kirkerådet medarbeidere mer positive tilbakemeldinger enn medarbeidere i staten ellers.

Kirkerådet samarbeider med Preventiva medisinske senter AS om levering av bedriftshelsetjenester. Fokus er på forebyggende HMS-arbeid.

Budsjett og regnskap

Kirkerådets regnskap inngår som en del av statsregnskapet under Fornyings, administrasjons- og kirkedepartementet.

Regnskapsførselen skjer i systemer levert av Direktoratet for økonomistyring, avd. Tromsø. Samarbeidet fungerer bra. Kirkerådet deltar også i Direktoratet for økonomistyrings nettverk for virksomhetsstyring og tilskuddsforvaltning.

Kirkerådet har i 2011 fordelt tilskuddsmidler fra Opplysningsvesenets fond på 23,5 mill. kr etter fullmakter fra departementet. Fordeling av midler skjer på bakgrunn av retningslinjer godkjent av Kirkemøtet og vedtak i Kirkerådet. Kirkerådet får også fremlagt en rapport på bruk av midlene. Gjeldende retningslinjer ble sist endret i 2002.

Riksrevisjonen reviderer Kirkerådets regnskap.

Anskaffelser

I 2011 har det vært arbeidet videre med anskaffelsesrutinene i Kirkerådet. I 2010 ble det ansatt en egen innkjøpsansvarlig medarbeider (jurist) som ivaretar kvalitetssikring, støtte og opplæring i forbindelse med anskaffelsene. Alle innkjøp over 100 000 kroner skal dokumenteres i anskaffelsesprotokoll.

Miljøarbeid

I 2006 ble Kirkerådet sertifisert som Miljøfyrtårn. Miljøfyrtårn er en nasjonal miljøsertifisering for små og mellomstore bedrifter og offentlige virksomheter.

Kirkemøtet vedtok i 2008 10-årsprosjektet "Skaperverk og bærekraft". I dette arbeidet drives prosjektet "Grønne menigheter". Nye grønne menigheter i 2011: 34, derav er 5 registrert som miljøfyrtårn. Totalt har vi nå 221 grønne menigheter, derav er 16 miljøfyrtårn. 8 fellesråd er miljøfyrtårnsertifisert, ingen er nye i 2011. Kirkerådet er opptatt av at flere skal delta i dette arbeidet.

Vedlegg 1: Rapport på likestilling i forhold til etnisitet, nedsatt funksjonsevne og kjønn i sekretariatet pr. 31.12.11

Likestilling i forhold til etnisitet

Kirkeloven § 29 setter krav til medlemskap i Den norske kirke for Kirkerådets ansatte. Dette gjør at noen mulige søkere ikke oppfyller våre formelle krav.

Likestilling i forhold til nedsatt funksjonsevne

Kirkerådet er en IA-bedrift og søker aktivt å tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne. Dette fremgår av våre stillingsutlysninger. Kirkerådet har en ansatt med særlig kompetanse på fagfeltet.

Likestilling i forhold til kjønn

Kirkerådet har i sin tilpasningsavtale lagt følgende politikk til grunn for likestilling i forhold til kjønn:

«Likestillingsloven og hovedavtalens § 21» Det tas sikte på å oppnå jevnere kjønnsfordeling i stillingsgrupper hvor kvinner er underrepresentert. Med stillingsgrupper menes de grupper som er definert i Kirkerådets personalpolitiske retningslinjer.

Arbeidsgiver har det overordnede ansvar for at likestilling ivaretas i Kirkerådet. Arbeidsgiver skal utarbeide kvoteringslister hvert halvår. Det skal fremgå av kvoteringslisten hvilke grupper som eventuelt omfattes av kvoteringsreglene.

Det er et mål å få flere kvinner inn i ledende stillinger i Kirkerådet. Direktøren og avdelingslederne har et særlig ansvar for å ivareta likestillingshensyn ved tilsetninger og sørge for at oppgaver blir fordelt slik at kvinner og menn får like store muligheter til utvikling. Tjenestemannsrepresentantene i innstillingsrådene skal ha et særlig ansvar for å tilse at likestillingshensyn ivaretas.

Arbeidet som er tillagt en stilling skal kunne utføres innenfor ordinær arbeidstid. Overtid skal ikke være et vilkår for tilsetting eller avansement. Møter i Kirkerådet bør normalt holdes innenfor kjernetiden.

Så langt det er mulig skal det legges til rette for fleksible ordninger når det gjelder permisjoner ut fra hensynet til omsorgsansvar. Slike ordninger skal ikke diskvalifisere for avansement.

Partene har et ansvar for å føre tilsyn med at intensjonene i denne bestemmelsen blir overholdt.”

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	K	M	K	M	K	M
Fordeling mellom menn og kvinner						
Alle ansatte 67 (67)	49,2 % (52,2)	42,8 % (42,8)	42,8 % (42,8)	57,2 % (57,2)	50,9 % (48,4)	49,1 % (46,3)
Heltidsansatte 59 (59)	44,8 % (47,5)	55,2 % (52,9)	42,8 % (42,8)	57,2 % (57,2)	45,5 % (47,8)	54,5 % (52,2)
Deltidsansatte 8 (8)	77,7 % (87,5)	22,2 % (12,5)			77,7 % (87,5)	22,3 % (12,5)

Lønn	Alle ansatte			Lederstillinger			Øvrige stillinger		
	K	M	Alle	K	M	Alle	K	M	Alle
Gjennomsnittslønn i 1000 kr pr 31.12.11	452' (418')	511' (476')	481' (446')	583' (549')	645' (601')	616' (579')	422' (396')	473' (440')	446' (416')

Rekruttering (etter tilsettingsdato)	2011		2010		2009	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Lederstillinger, 14 st pr 31.12.11 (14)	0	0	1	1	2	4
Seniorfagstillinger, 24 st pr 31.12.11 (23)	0	2	0	2	0	0
Fagstillinger, 22 st pr 31.12.11 (23)	1	1	2	0	6	4
Adm stillinger, 7 st pr 31.12.11 (7)	0	0	1	0	1	0

Kirkerådet har et balansert forhold av kvinner og menn i ledergruppen og fagstillinger. I seniorfagstillinger er det overvekt av menn og i administrative stillinger er det stor overvekt av kvinner.

Gruppen lederstillinger inneholder avdelingsledere og seksjonsledere. Blant avdelingslederne er kvinnene lønnsledende, mens blant seksjonslederne er menn lønnsledende. I lokale forhandlinger 2011 var fordelingen mellom kvinner og menn slik:

	Til kvinner	Til menn
Lønnstrinn 31-45	0	0
Lønnstrinn 46-59	100 %	
Lønnstrinn 60 -73	59,57 %	40,43 %

Sykefraværet (2010 tall i parentes)

Det totale sykefraværet har vært på 3,4 % mot 3,0 % i 2010.

Fraværet for kvinner er på 5,2 % og 1,8 % for menn. Korttidsfravær under 8 dager var på 0,3 % (0,1 %). For kvinnene var korttidsfraværet på 0,4 % og for mennene 0,1 %.

Permisjon ved barns sykdom

Det totale fraværet for 2011 var på 0,23 %.

For kvinnene utgjorde fraværet 0,2 % og for mennene 0,3 %.

Vedlegg 2 - Mål, styringsparametre og resultatindikatorer for bevilgningene under kap. 1590 Kirkelig administrasjon i 2011			
	Målformulering:	Styringsparametere:	Indikator:
Hovedmål	Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke, som inviterer mennesker i alle aldre og livssituasjoner til tro og fellesskap. Kirken skal bidra til å styrke lokalsamfunn, målbare menneskeverdet og utfordre til solidaritet. Bevilgningene under kapitlet skal understøtte Kirkemøtets mål for Den norske kirke som en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.	Oppslutningen om Den norske Kirke (medlemmer, gudstjenester, kirkelige handlinger mv.)	<i>Bispedømmene må under dette hovedmålet hvilket tallmateriale og hvilke indikatorer som er egnet til å belyse resultatoppnåelse i lys av Kirkemøtets og bispedømmerådets hovedprioriteringer. Omtalen kan gjerne knyttes til en generell tilstandsvurdering.</i>
Resultatmål 2.1 Demokratireform	Videreføring av demokratireformen i Den norske kirke, herunder evaluering av kirkevalgene i 2009, jf. den politiske avtalen 10. april 2008 om forholdet mellom staten og Den norske kirke, St.meld. nr. 17 (2007-2008) Staten og Den norske kirke og Innst. S. nr. 287 (2007-2008). Målet for demokratireformen er at kirkens organer får en sterkere demokratisk legitimitet og forankring blant kirkemedlemmene.	Etablering av reelle valgmuligheter	<i>Sikre tilstrekkelig bredde mtp kjønn (min 40 % av hvert kjønn), alder (min 20 % under 30), geografi (skjønn) og holdningsrepresentativitet (skjønn) i nominasjonsfasen</i>
		Kirkevalg samtidig med offentlige valg	<i>Antall stemmesteder kirkelige valg mot antall stemmekretser kommune- og fylkestingsvalg</i>
		Valgdeltakelse	<i>Valgoppslutning i antall stemmer og % ved henholdsvis bispedømme- og menighetsrådsvalget 2011</i>
		Forsøk med ulike valgordninger til bispedømmeråd/ Kirkemøte	<i>Er fastsatt ved regler. 55 (ca. 71 %) av 77 leke medlemmer velges direkte, 22 (ca. 29 %) velges indirekte</i>
Resultatmål 2.2 Trosopplæringsreform	Trosopplæringsreformen skal videreføres i samsvar med de retningslinjer og forutsetninger som er lagt til grunn i St.meld. nr. 7 (2002-2003) Trusopplæring i ei ny tid, jf. Innst. S. nr. 200 (2002-2003). Målet er et systematisk og sammenhengende tilbud om trosopplæring for alle døpte fram til fylte 18 år. Tilbudet skal være lokalt forankret, tilpasset ulike alderstrinn og tilrettelagt slik at det når ut til bredden av alle døpte.	Utbredelse av trosopplæringsreformen i bispedømmet	<i>Andel menigheter i bispedømmet som er tilført trosopplæringsmidler i 2011</i>
		Omfanget av trosopplæringstilbudet i menighetene	<i>Gjennomsnittlig antall timer trosopplæringstilbud i menigheter som er i gjennomføringsfasen.</i>
		Oppslutningen om trosopplæringstilbudet i menighetene	<i>Gjennomsnittlig deltakerandel ved et utvalg trosopplæringstilbud i menigheter som er tatt inn i gjennomføringsfasen</i>
		Antall menigheter som har fått godkjent plan	<i>Antall godkjente planer</i>
		Samarbeidsformer	<i>Antall menigheter pr enhet</i>

	Målformulering:	Styringsparametere:	Indikator:	
Resultatmål 2.3 Lokalt FoU-arbeid	Det skal legges til rette for lokalt forsøks- og utviklingsarbeid, bl.a. gjennom økt samarbeid på tvers av menighets- og kommunegrensene, slik at kirkens organisering og forvaltning er funksjonell, kostnadseffektiv og brukerorientert. Tilsvarende mål gjelder for Kirkerådets og bispedømmerrådenes egen organisasjon og forvaltning.	Omfang og virkning av forsøks- og utviklingsarbeid i bispedømmet	<i>Antall fellesråd som deltar i forsøk eller har etablert samarbeidsordninger på tvers av sokne- / kommunegrensene.</i>	
			<i>Antall menigheter som deltar i forsøk med sammenslåtte menighetsråd.</i>	
Resultatmål 2.4 Kulturarbeid	Kultursatsingen skal sørge for at den kirkelige kulturkompetansen og den koordinerende rollen styrkes, og at spisskompetanse utvikles i bispedømmene. Målet er økt og bred kirkelig kulturvirksomhet forankret i menighetene, og at Den norske kirke skal fremstå som en attraktiv og profesjonell aktør i norsk kulturliv innen alle kunstneriske uttrykksformer.	Bygge kirkelig kulturkompetanse, og utvikle og videreformidle spisskompetanse	Antall kompetansehevende tiltak og antall deltakere på disse	
			Øke og fremme bred kirkelig kulturkompetanse	Antall sendte søknader, søkt sum og innvilget sum til menighetene
			Initiere samarbeid mellom kirken og kulturlivet for øvrig	Antall nye samarbeidstiltak

Vedlegg 3: Forkortelser i Årsrapport 2011 og Årsplan 2012

BDR	Bispedømmeråd
BM	Bispemøtet
CCEE	De romersk-katolske biskopskonferansene i Europa
CCME	Churches Commission for Migrants in Europe
CEC	Conference of European Churches (Konferansen av europeiske kirker)
CLAI	Consejo Latinoamericano de Iglesias
COP 17	Internasjonal klimakonferanse, nr 17
COCOP	Coordination Committee for Cooperation
CPCE	Community of Protestant Churches in Europe
Difi	Direktoratet for forvaltning og IKT
Dnk	Den norske kirke
DNB	Det Norske Bibelselskap
EDAN	Ecumenical Disability Advocates' Network
ECEN	European Christian Environmental Network
EST	Diakonal avd. I den lutherske kirke I Brasil
EYCE	Ecumenical Youth council in Europe
FAD	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
FYTO	Forum for Yrke - Tro Organisasjoner
FoU	Forskning og utvikling
FR	Fellesråd
GEKE	Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa
GCF	Global Christian Forum
IASYM	The international association for the study of Youth ministry
IHR	Institutt for historie og religionsvitenskap
IKO	IKO - Kirkelig pedagogisk senter
IKT	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
KA	KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon
KATLUSA	Katolsk-luthersk Samtalegruppe
KEK	Konferansen av europeiske kirker
KIFO	Stiftelsen Kirkeforskning
KISP	Komiteen for internasjonale spørsmål under Mellomkirkelig råd
kl	kirkeloven
KM	Kirkemøtet
KN	Kirkens Nødhjelp
KR	Kirkerådet
KUI	Den norske kirkes nord/sør-informasjon
KUN	Kirkelige utdanningscenter i nord

ÅRSRAPPORT 2011 FOR KR, MKR og SKR

KV	Kirkenes verdensråd
KVL	Kirkevergelaget
LRS	Lokal redningsentral
LVF	Det Lutherske Verdensforbund
LWF	Lutheran World Federation (Det Lutherske Verdensforbund)
METLUSA	Metodistisk-luthersk Samtalegruppe
MinID	En personlig elektronisk ID
MF	Menighetsfakultetet
MOD	Mangfold og Dialog
MK	Misjonskonsulent
MKR	Mellomkirkelig råd
MR	Menighetsråd
NFG	Nemnd for gudstjenesteliv
NKR	Norges Kristne Råd
NKTF	Norsk Kvinnelig Teologforening
NSD	Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS
NØKK	Norsk økumenisk samtaleforum for kvinner
OVF	Opplysningsvesenets fond
RA	Riksantikvaren
ROM	Religionsmøtet og menigheten
ROK	Rus - Oppvekst - Kirke
SBU	Samarbeidsråd for barne- og ungdomsarbeid
SKR	Samisk kirkeråd
SKRU	Samisk kirkeråds ungdomsutvalg
SMM	Samarbeidsråd for Menighet og Misjon
SRO	Den norske kirkes samarbeidsråd for overgrepssproblematikk
SSØ	Senter for statlig økonomistyring
STL	Samarbeidsråd for tros- og livssynssamfunn
TN	Teologisk nemnd
TF	Det teologiske fakultet (Universitetet i Oslo)
UfUNG	Utvalg for ungdomsspørsmål
UiO	Universitetet i Oslo
UiTø	Universitetet i Tromsø
UKL	Utvalg for kjønn og likestilling
UKM	Ungdommens kirkemøte
UT	Ungdomsting
WCC	World Council of Churches (Kirkenes Verdensråd)
WICAS	Women in Church and Society